

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

DECRET 107/2022, de 5 d'agost,
del Consell, pel qual s'estableix
l'ordenació i el currículum de
l'Educació Secundària Obligatòria



GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

6 **PREÀMBUL**

15 **TÍTOL I. DISPOSICIONS COMUNES**

16 **CAPÍTOL ÚNIC. Disposicions preliminars**

16 Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

16 Article 2. Definicions

17 Article 3. L'etapa d'educació secundària obligatòria en el marc del sistema educatiu

17 Article 4. Finalitats de l'etapa

18 Article 5. Principis generals

19 Article 6. Principis pedagògics

20 Article 7. Objectius

22 **TÍTOL II. ORDENACIÓ DE L'ETAPA D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA**

23 **CAPÍTOL I. Estructura del currículum**

23 Article 8. El currículum de l'educació secundària obligatòria

23 Article 9. Elements del currículum

24 Article 10. Matèries de l'educació secundària obligatòria de 1r a 3r curs

25 Article 11. Organització de les matèries per àmbits

27 Article 12. Matèries de l'educació secundària obligatòria de 4t curs

29 Article 13. Distribució de les hores lectives

29 Article 14. Ensenyament de llengües

30 Article 15. Projectes interdisciplinaris

30 Article 16. Tallers de Reforç i Tallers d'Aprofundiment



31 **CAPÍTOL II. Cicles formatius de grau bàsic**

31 Article 17. Els cicles formatius de grau bàsic

32 **CAPÍTOL III. Programes pedagògics**

32 Article 18. Programes de diversificació curricular

34 Article 19. Programa d'aula compartida

38 **TÍTOL III. GESTIÓ PEDAGÒGICA**

39 **CAPÍTOL I. Autonomia i gestió pedagògica dels centres**

39 Article 20. Autonomia del centre

40 Article 21. Concreció curricular de centre i propostes pedagògiques

41 Article 22. Programacions d'aula

41 Article 23. Jornada escolar

42 Article 24. Recursos i materials didàctics

43 Article 25. Espai escolar

43 Article 26. Equips educatius

43 Article 27. Tutoria i orientació educativa i professional

44 Article 28. Continuitat entre etapes

45 **CAPÍTOL II. Resposta educativa per a la inclusió**

45 Article 29. Mesures de resposta educativa per a la inclusió

46 Article 30. Mesures per a l'alumnat que compagina els estudis d'educació secundària obligatòria amb la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit o amb la condició de personal tècnic, entrenador, arbitral o jutge d'elit de la Comunitat Valenciana

47 Article 31. Mesures per a l'alumnat que compagina els estudis d'educació secundària obligatòria i els ensenyaments professionals de dansa

49 Article 32. Mesures per a l'alumnat que compagina els estudis d'educació secundària obligatòria i els ensenyaments professionals de música



51	TÍTOL IV. AVALUACIÓ, PROMOCIÓ, TITULACIÓ I DOCUMENTS OFICIALS D'AVAUACIÓ
52	CAPÍTOL I. Avaluació, promoció i titulació
52	Article 33. Caràcter de l'avaluació
52	Article 34. Referents en l'avaluació
53	Article 35. Atenció a les diferències individuals en l'avaluació
53	Article 36. Sessions d'avaluació, avaluació final i resultats d'avaluació
55	Article 37. Dret de l'alumnat a una avaluació objectiva
55	Article 38. Participació de l'alumnat i de les persones representants legals de l'alumnat
56	Article 39. Comunicació amb les famílies
57	Article 40. Avaluació de diagnòstic
57	Article 41. Promoció
59	Article 42. Titulació
59	CAPÍTOL II. Documents oficials d'avaluació
59	Article 43. Documents i informes d'avaluació
60	Article 44. Actes d'avaluació
60	Article 45. Expedient acadèmic
61	Article 46. Historial acadèmic
61	Article 47. Consell orientador
62	Article 48. Informe personal per trasllat
62	Article 49. Custòdia i arxiu dels documents d'avaluació
63	Article 50. Autenticitat, seguretat i confidencialitat

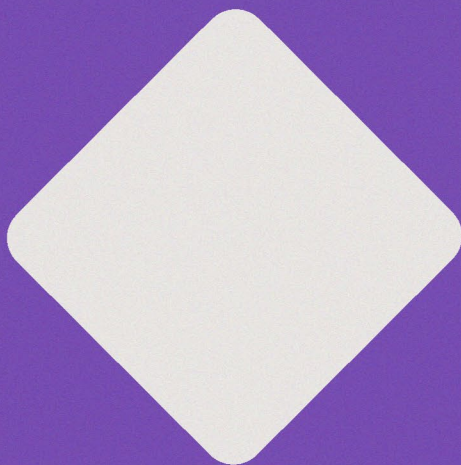
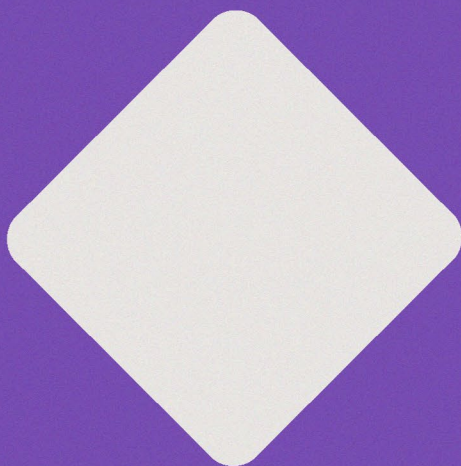
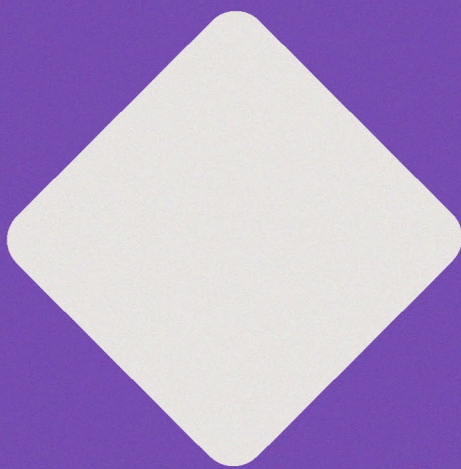


64	DISPOSICIONS
65	DISPOSICIONS ADDICIONALS
65	Primera. Ensenyaments de Religió
66	Segona. Calendari escolar
66	Tercera. Adscripció de les matèries optatives a les especialitats docents
68	Quarta. Condicions de formació inicial per al professorat dels centres privats per a la impartició de la matèria Valencià: Llengua i Literatura
68	Cinquena. Condicions de formació inicial per al professorat dels centres privats per a exercir la funció d'orientació
69	Sisena. Educació de persones adultes
71	Setena. Premis extraordinaris
71	Huitena. Obligacions administratives dels centres de titularitat privada
72	DISPOSICIONS TRANSITÒRIES
72	Primera. Currículum de segon i quart curs per al curs escolar 2022-2023
72	Segona. Documents d'avaluació de segon i quart curs per al curs escolar 2022-2023
72	Tercera. Normativa transitòria per a l'educació de persones adultes
73	Quarta. Proves lliures per a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria
73	DISPOSICIONS DEROGATÒRIES
73	Única. Derogació normativa
74	DISPOSICIONS FINALS
74	Primera. Aplicació i desplegament
74	Segona. Calendari d'implantació
74	Tercera. Entrada en vigor

75	ANNEXOS
----	----------------



PREĂMBUL



L'article 53.1 de la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, d'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, disposa que és competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudici del que disposa l'article 27 de la Constitució espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquella, el desenvolupen, i de les facultats que atribueix a l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució espanyola, per a dictar normativa bàsica en matèria d'educació.

La Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, introdueix en la redacció anterior de la norma canvis importants, molts dels quals derivats, tal com indica la mateixa llei en el seu preàmbul, de la conveniència de revisar les mesures previstes en el text original a fi d'adaptar el sistema educatiu als reptes i desafiaments del segle XXI d'acord amb els objectius fixats per la Unió Europea i la UNESCO per a la dècada 2020-2030.

Esta llei defineix el currículum en l'article 6, apartat 1, com «el conjunt d'objectius, competències, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació de cadascun dels ensenyaments regulats en esta llei». I en l'apartat 2 del mateix article s'especifica quin n'és l'objectiu: «El currículum anirà orientat a facilitar el desenvolupament educatiu dels alumnes i les alumnes garantint la seua formació integral, contribuint al ple desenvolupament de la seua personalitat i preparant-los per a l'exercici ple dels drets humans i d'una ciutadania activa i democràtica en la societat actual. En cap cas pot suposar una barrera que genera abandonament escolar o impedisca l'accés i gaudi del dret a l'educació».

En l'article 22.1 assenjala que «l'etapa d'educació secundària obligatòria comprèn quatre cursos, que se seguiran ordinàriament entre els dotze i els setze anys d'edat», i en el 22.2 que «la finalitat de l'Educació Secundària consisteix a aconseguir que els alumnes i les alumnes adquirisquen els elements bàsics de la cultura, especialment en els seus aspectes humanístic, artístic, científicotecnològic i motriu; desenvolupar i consolidar en ells els hàbits d'estudi i de treball, així com hàbits de vida saludables, preparant-los per a la seua incorporació a estudis posteriors i per a la seua inserció laboral; i formar-los per a l'exercici dels seus drets i obligacions de la vida com a ciutadans».

D'altra banda, en el capítol III del títol preliminar, que regula el currículum i la distribució de competències, s'estableix en l'article 6.3 que «amb la finalitat d'assegurar una formació comuna i garantir la validesa dels títols corresponents, el Govern, amb consulta prèvia a les comunitats autònomes, fixarà, en relació amb els objectius, competències, continguts i criteris d'avaluació, els aspectes bàsics del currículum que constitueixen els ensenyaments mínims».



Finalment, l'article 6 bis, respecte a la distribució de competències, reconeix en l'apartat c que correspon al Govern la fixació dels ensenyaments mínims de cadascun dels ensenyaments regulats en la mateixa llei.

Així doncs, les administracions educatives, d'acord amb l'article 6.5, «són les responsables d'establir el currículum corresponent per al seu àmbit territorial, del qual han de formar part els aspectes bàsics abans esmentats. Finalment, correspon als mateixos centres desenvolupar i completar, si és el cas, el currículum de les diferents etapes i cicles en l'ús de la seua autonomia i tal com es recull en la mateixa llei en el capítol II del seu títol V».

En conseqüència, s'ha publicat el Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que defineix, entre altres aspectes, els objectius, fins i principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa, així com les competències clau i el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic.

El Reial decret 217/2022 recull en el seu preàmbul que la nova redacció de la llei subratlla, en primer lloc, la necessitat de propiciar l'aprenentatge competencial, autònom, significatiu i reflexiu en totes les matèries. En els tres primers cursos, es fixa quines han de ser estes matèries i permet la seua integració en àmbits. En l'últim curs de l'etapa, en canvi, s'indica que correspon al Govern, amb consulta prèvia a les comunitats autònomes, determinar la resta de matèries no obligatòries entre les quals ha d'optar l'alumnat. A fi de facilitar esta elecció i tenint en compte el caràcter orientador d'aquest curs, s'estableix que estes matèries poden agrupar-se en diferents opcions, orientades cap a les diferents modalitats de batxillerat i els diversos camps de la formació professional.

La concreció en termes competencials dels fins i principis del conjunt de l'etapa es recull en el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic, en el qual s'identifiquen les competències clau i el seu grau de desenvolupament previst en finalitzar l'etapa. D'altra banda, per a cadascuna de les matèries, es fixen les competències específiques previstes per a l'etapa, així com els criteris d'avaluació i els continguts enunciats en forma de sabers bàsics.

A més, amb la finalitat de facilitar al professorat la seua pròpia pràctica, es proposa una definició de situació d'aprenentatge i s'enuncien orientacions per al seu disseny.

Finalment, s'estableix per a les diferents matèries l'horari escolar que correspon als ensenyaments mínims, d'acord amb la proporció establida en l'article 6.4 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, després de la seua modificació.

El reial decret esmentat ha derogat l'anterior Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació



secundària obligatòria i del batxillerat. També ha derogat el Reial decret 984/2021, de 16 de novembre, pel qual es regulen l'avaluació i la promoció en l'Educació Primària, així com l'avaluació, la promoció i la titulació en l'educació secundària obligatòria, el batxillerat i la formació professional, en tot el que es referisca a l'educació secundària obligatòria i, en particular, el seu capítol III i els articles 24 i 26.1, si bé manté la seua aplicació en la disposició transitòria segona per al curs escolar 2022-2023 en aquells cursos o nivells en els quals no haja tingut encara lloc la implantació de les modificacions indicades en la seua disposició final tercera.

A més la disposició final primera del Reial decret 217/2022 estableix el seu caràcter bàsic, a excepció de l'[annex III](#) sobre les situacions d'aprenentatge, que no té el caràcter de normativa bàsica.

La disposició final tercera determina que el que es disposa en este reial decret s'implantarà per als cursos primer i tercer en el curs escolar 2022-2023, i per als cursos segon i quart en el curs 2023-2024.

És procedent ara determinar el currículum corresponent a l'àmbit autonòmic relatiu a l'etapa d'educació secundària obligatòria, per a donar resposta als reptes i a les circumstàncies actuals del sistema educatiu, a fi de completar així el marc legal establert pel Reial decret 217/2022 i reflectir tots els aspectes bàsics d'aquest reial decret.

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, de la Generalitat, d'ús i ensenyament del valencià, estableix com a objectiu específic protegir la recuperació del valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, i garantir-ne l'ús normal i oficial. En l'àmbit de l'ensenyament, l'article 19 determina que l'alumnat, en acabar l'escolarització, ha d'estar capacitat per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

D'altra banda, un dels eixos que articula el sistema educatiu valencià, a través de la legislació tant estatal com autonòmica, és la presència de les dues llengües oficials i la necessitat d'aprendre-les i dominar-les.

La Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, té com a objecte regular l'ensenyament i l'ús vehicular de les llengües curriculars, assegurar el domini de les competències plurilingües i interculturals de l'alumnat valencià i promoure la presència en l'itinerari educatiu de llengües no curriculars existents en els centres educatius.

A més a més, estableix un programa plurilingüe únic per a tot l'alumnat i per a tot el territori valencià, que té com a objectius garantir a l'alumnat l'assoliment d'una competència plurilingüe, així com la igualtat d'oportunitats de l'alumnat valencià i la seua integració en el sistema educatiu i en la societat valenciana, i garantir la normalització de l'ús social i institucional del valencià dins del sistema educatiu.



Este decret recull els avanços i les principals actuacions aprovades recentment per la normativa següent: la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i adolescència davant de la violència, i la Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i l'adolescència.

II En la línia de la Recomanació 2018/C189/01, del Consell de la Unió Europea, de 22 de maig de 2018, relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, en la qual s'estableix que el pilar europeu de drets socials considera com a primer principi que tota persona té dret a una educació, una formació i un aprenentatge permanent inclusius i de qualitat, a fi de mantindre i adquirir capacitats que permeten a l'alumnat participar plenament en la societat i gestionar amb èxit les transicions en el mercat laboral, es determina l'objectiu d'aquest currículum.

En l'actualitat han canviat els requisits en matèria de competències, ja que cada vegada són més els llocs de treball que han sigut automatitzats, les tecnologies tenen una major rellevància en tots els àmbits del treball i de la vida, i les competències emprenedores, socials i cíviques cobren més importància per a poder assegurar la resiliència i la capacitat per a adaptar-se al canvi.

En este sentit, una vegada fixats els ensenyaments comuns i definides les competències que l'alumnat ha d'assolir en finalitzar esta etapa educativa pel Reial decret 217/2022, de 29 de març, s'establix el currículum de l'educació secundària obligatòria per a l'àmbit de la Comunitat Valenciana mitjançant este decret, en el qual es proposa un nou enfocament tant en l'aprenentatge com en l'avaluació. Per a això, s'ha tingut en compte la necessitat d'afavorir l'aprenentatge competencial, autònom, significatiu i reflexiu a totes les matèries, així com la necessitat d'aquesta etapa de proporcionar a l'alumnat eines per a afrontar tant la seua incorporació a estudis posteriors com la seua inserció laboral; i formar-los per a l'exercici d'una ciutadania activa.

De manera que el currículum de l'educació secundària obligatòria de la Comunitat Valenciana contribueix perquè l'alumnat d'aquesta etapa, d'una banda, comprega i respecte els aspectes culturals, històrics, socials, artístics, econòmics, tecnològics i científics del seu entorn més pròxim, i d'altra banda, desenvolupe aprenentatges significatius que puga aplicar en la seua vida quotidiana, i finalment, adquirisca formació relativa als drets i obligacions de la ciutadania que afavorisca una convivència sense discriminacions per raó de gènere, ètnia, religió, llibertat sexual, ideologia o grup familiar. A més a més, en este decret cobra una rellevant importància la reflexió i consciència de diferents models de vida, sostenibles i saludables, que fan referència tant a l'emergència climàtica com a la salut mental i física.



Així doncs, la finalitat d'aquesta etapa és aconseguir que l'alumnat obtinga la base per a realitzar el seu projecte de vida, personal, social i professional, i que, en acabar l'educació bàsica, compregui i valore la realitat que l'envolta, així com el seu propi comportament, de manera que tot l'alumnat accedisca als coneixements imprescindibles per a la seua incorporació al món laboral o per a prosseguir el seu itinerari acadèmic.

En este sentit, en este nou model curricular, el perfil d'eixida de l'alumnat adquireix un paper fonamental, es tracta d'un element curricular que identifica les competències clau que tot l'alumnat, sense excepció, ha d'haver adquirit i desenvolupat en finalitzar esta etapa educativa, i és, per tant, l'element central i de referència per a la presa de decisions curriculars, estratègies i orientacions metodològiques. El perfil d'eixida es basa fonamentalment en la Recomanació 2018/ C189/01, del Consell de la Unió Europea, de 22 de maig de 2018, entre altres reptes i desafiaments globals; en este context les competències clau són un pilar essencial per a aproximar-se a situacions, qüestions i problemes de la vida quotidiana, com també per a proporcionar la base per a dissenyar situacions d'aprenentatge significatives i rellevants. Entre les competències clau s'integren capacitats com el pensament crític, la resolució de problemes, el treball en equip, les capacitats de comunicació i negociació, les capacitats analítiques, la creativitat i les capacitats interculturals. En el marc de referència de la Recomanació 2018/C189/01, del Consell de la Unió Europea, de 22 de maig de 2018, les huit competències clau són les següents: competència en lectoescriptura; competència multilingüe; competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria; competència digital; competència personal, social i d'aprendre a aprendre; competència ciutadana; competència emprenedora, i competència en consciència i expressió culturals.

L'orientació educativa i professional en esta etapa adquireix importància, com a recurs que permetrà als i les docents i a les famílies evitar en l'alumnat l'abandonament escolar precoç. En acabar segon i quart curs, l'alumnat rebrà un consell orientador individualitzat al qual s'adjuntarà un informe sobre el grau d'assoliment dels objectius i d'adquisició de les competències establides, així com una proposta de l'opció més adequada per a continuar la seua formació, que pot incloure la incorporació a un programa de diversificació curricular o a un cicle formatiu de grau bàsic. En este sentit, els programes de diversificació curricular estan orientats a la consecució del títol de graduat en educació secundària obligatòria per part dels qui presenten dificultats rellevants d'aprenentatge després d'haver rebut, si és el cas, mesures de suport en el primer o segon curs d'aquesta etapa, o als qui esta mesura d'atenció a la diversitat els siga favorable per a l'obtenció del títol.

Amb la finalitat de poder impartir les matèries de forma integrada i interdisciplinària i d'atorgar una adaptació de l'alumnat provinent de l'Educació Primària, els centres educatius poden organitzar les matèries de l'educació secundària obligatòria per àmbits agrupant aquelles que



es consideren més apropiades, en aplicació de l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres; esta mesura es pot aplicar en segon i tercer curs d'aquesta etapa i, en tot cas, s'ha d'aplicar en el primer curs. L'organització per àmbits permet integrar els sabers bàsics de les diferents matèries de manera que s'augmente el pensament crític i reflexiu de l'alumnat. Esta organització es podrà desenvolupar per mitjà del model educatiu de la codocència, que ajuda a atendre d'una manera més eficient la diversitat de l'aula i a propiciar processos de millora en el centre.

Així mateix, el currículum d'aquesta etapa preveu el treball per projectes interdisciplinaris en la primera línia pedagògica, per mitjà dels quals s'integren diferents disciplines i metodologies amb l'objectiu de promoure un aprenentatge competencial. En este sentit, els projectes interdisciplinaris s'han de desenvolupar per part de tot l'alumnat en primer, segon i tercer curs i per l'alumnat de quart curs que els trie com a optativa.

Per acabar, es recull la mesura establida en el Reial decret 217/2022, de 29 de març, en referència a l'eliminació de l'avaluació extraordinària.

III Este decret consta d'un preàmbul, 4 títols, capítols i 50 articles. Així mateix consta de 8 disposicions addicionals, 3 disposicions transitòries, una única disposició derogatòria i 3 disposicions finals. A més, consta de 20 annexos: l'[annex I](#), que recull les competències clau; l'[annex II](#), el perfil d'eixida de l'educació bàsica; l'[annex III](#), que fixa el currículum de les matèries comunes i d'opció; l'[annex IV](#), que fixa el currículum de les matèries optatives; l'[annex V](#), que descriu la distribució horària de l'etapa; l'[annex VI](#), que descriu la distribució horària dels programes de diversificació curricular; l'[annex VII](#), que recull el model d'informe d'idoneïtat del Programa de diversificació curricular de 3r curs; l'[annex VIII](#), que recull l'informe anterior per al 4t curs; l'[annex IX](#), que recull l'informe d'idoneïtat del Programa d'aula compartida; l'[annex X](#), que recull l'informe d'avaluació; l'[annex XI](#), que recull la certificació oficial de nivell d'adquisició de competències de l'educació secundària obligatòria; l'[annex XII](#), les actes d'avaluació; l'[annex XIII](#), l'expedient acadèmic; l'[annex XIV](#), l'historial acadèmic; l'[annex XV](#), el model de consell orientador per a 2n curs; l'[annex XVI](#), el model de consell orientador per a 4t curs; l'[annex XVII](#), el model de consell orientador per als cicles formatius de grau bàsic; l'[annex XVIII](#), amb el model d'informe personal per trasllat i els dos últims, que estan relacionats amb la formació de persones adultes; l'[annex XIX](#), d'actes d'avaluació final del 1r i 2n nivell del cicle II, i l'[annex XX](#), que recull el certificat d'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria.

El títol I està dedicat a les disposicions comunes en un capítol únic. El títol II regula l'ordenació de l'educació secundària obligatòria i està organitzat en tres capítols: el primer estableix l'estructura del currículum; el segon, els cicles formatius de grau bàsic, i el tercer, els programes pedagògics. El títol III, de gestió pedagògica, s'organitza en un primer capítol d'autonomia i gestió



pedagògica dels centres i un segon capítol de resposta educativa per a la inclusió. Finalment, el títol IV té un capítol que regula l'avaluació, promoció i titulació i un altre que recull els documents oficials d'avaluació.

IV

Este decret s'adequa als principis de bona regulació previstos en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Pel que fa als principis de necessitat i eficàcia, es tracta d'una norma necessària per a la regulació dels ensenyaments d'educació secundària obligatòria de manera detallada i s'adequa a l'objectiu de desenvolupar la normativa bàsica conforme a la nova redacció de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, després de les modificacions introduïdes per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, i al Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableixen l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria.

Tot això aconsella que la norma autonòmica de desenvolupament no siga una revisió parcial dels decrets vigents que regulen els continguts educatius de l'educació secundària obligatòria, sinó que es tracte de l'aprovació d'un nou decret que derogue i substituïska l'anterior.

Així doncs, este decret conté la regulació imprescindible per a atendre les necessitats de l'alumnat, ja que defineix els objectius, fins, principis generals i pedagògics del conjunt de l'etapa i les competències clau que s'han de desenvolupar des de l'inici de l'etapa.

D'acord amb el principi de proporcionalitat, este decret conté la regulació adequada i imprescindible de l'estructura d'aquests ensenyaments i les peculiaritats d'aquesta etapa i estableix les obligacions necessàries a fi d'atendre l'objectiu que es persegueix en no haver-hi cap alternativa reguladora menys restrictiva de drets.

És conforme al principi de seguretat jurídica, ja que afavoreix un marc normatiu estable, predictable, clar i de certesa, que facilita el seu coneixement i comprensió. Resulta coherent amb l'ordenament jurídic, ja que respon al repartiment competencial establert en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, assumeix de manera coherent els mandats disposats en la normativa estatal bàsica, en la normativa autonòmica i en la normativa europea. S'ha tingut en compte l'acompliment efectiu dels drets de la infància d'acord amb el que s'estableix en la Convenció sobre els Drets del Xiquet de les Nacions Unides de 1989, així com la coherència de la regulació amb el Marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació (ET 2020) de la Unió Europea. Així mateix, els currículums es basen en l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de l'ONU, i les competències clau que apareixen en el decret són l'adaptació al



sistema educatiu espanyol de les establides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018, relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

Respecte al principi d'eficiència, la regulació que es planteja ha tingut en consideració com a principi inspirador la reducció de càrregues administratives implícites en l'aplicació d'aquesta norma, s'han disposat les estructures d'organització, de funcionament i de participació del conjunt de la comunitat educativa, que han sigut considerades adequades, oportunes i imprescindibles per al compliment de l'objectiu que persegueix la norma i el desenvolupament de l'autonomia de gestió dels centres educatius, tenint en compte la racionalització dels recursos públics disponibles fins i tot a través de la gestió telemàtica i la interconnexió de sistemes informàtics.

Compleix també el principi de transparència, ja que identifica clarament el seu propòsit i durant el procediment d'elaboració de la norma s'ha permès la participació activa dels potencials destinataris a través del tràmit d'audiència i informació pública i per mitjà de la participació activa de les persones destinatàries del decret en l'elaboració d'aquest, a través de la negociació en tots els àmbits de participació: mesa sectorial d'educació, mesa de mares i pares i dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana.

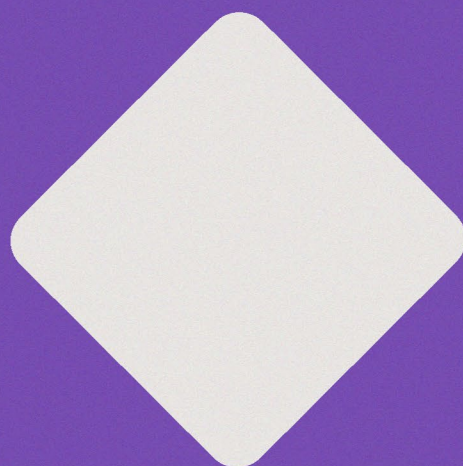
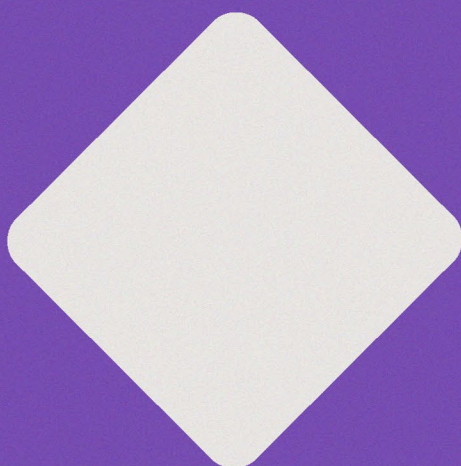
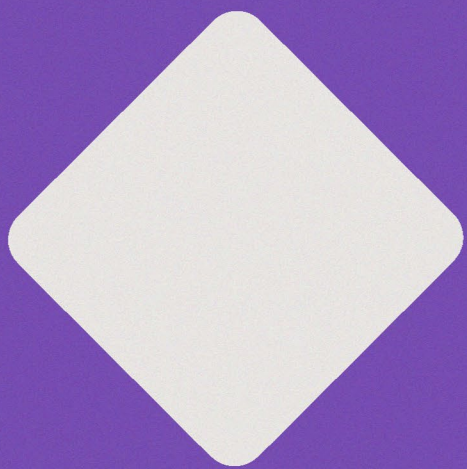
V Correspon al Consell, fent ús de les seues competències establir els elements del currículum que la normativa bàsica indica i concretar els aspectes de l'ordenació acadèmica que li corresponen d'acord amb la distribució competencial recollida en l'article 6.5 i en la disposició final sisena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

En conseqüència, d'acord amb el que es disposa en l'article 28.c de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, amb l'informe previ del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, conforme al Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, a proposta de la consellera d'Educació, Cultura i Esport, amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió de 5 d'agost,

DECRETE



TÍTOL I. DISPOSICIONS COMUNES



CAPÍTOL ÚNIC. Disposicions preliminars

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Este decret té per objecte establir el currículum de l'educació secundària obligatòria, així com desplegar els aspectes de l'ordenació general d'aquest ensenyament establits en el capítol III del títol I de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i en el Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'educació secundària obligatòria.
2. Este decret és d'aplicació en els centres educatius públics i privats de la Comunitat Valenciana autoritzats per a impartir els ensenyaments d'educació secundària obligatòria regulats en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

Article 2. Definicions

Per a l'aplicació d'aquest decret és necessari definir els conceptes següents d'acord amb el que estableix l'article 2 del Reial decret 217/2022:

1. Objectius: assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i la consecució dels quals està vinculada a l'adquisició de les competències clau.
2. Competències clau: assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugua progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Les competències clau apareixen recollides en el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018, relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.
3. Perfil d'eixida: fixa les competències clau que l'alumnat ha d'haver assolit i desenvolupat en finalitzar l'educació bàsica. Constitueix el referent últim de l'acompliment competencial, tant en l'avaluació de les diferents etapes i modalitats de la formació bàsica com per a la titulació de graduat en educació secundària obligatòria. Fonamenta la resta de decisions curriculars, així com les estratègies i orientacions metodològiques en la pràctica lectiva.
4. Competències específiques: assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions l'abordatge de les quals requereix els sabers bàsics de cada matèria o àmbit. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, el perfil d'eixida de l'alumnat i, d'altra banda, els sabers bàsics de les matèries o àmbits i els criteris d'avaluació. El seu desenvolupament s'ha de produir per mitjà de les situacions d'aprenentatge contextualitzades en les quals cada alumne o alumna haurà de resoldre.



5. Criteris d'avaluació: referents que indiquen els nivells d'acompliment esperats en l'alumnat en les situacions o activitats d'aprenentatge que requereixen el desplegament de les competències específiques de cada matèria o àmbit en un moment determinat del seu procés d'aprenentatge.
6. Sabers bàsics: coneixements, destreses i actituds que constitueixen els continguts propis d'una matèria o àmbit d'aprenentatge del qual és necessari per a l'adquisició de les competències específiques. L'ordre d'aquests sabers, tal com s'especifiquen en cada una de les matèries, no comporta cap seqüenciació d'aprenentatge. D'acord amb els criteris de la concreció curricular de centre, reconeixent la diversitat en el grup, el context educatiu o altres criteris pedagògics, l'equip educatiu pot aprofundir en uns més que en altres, a més d'agrupar-los i articular-los.
7. Situacions d'aprenentatge: situacions i activitats que impliquen el desplegament per part de l'alumnat d'actuacions associades a les competències específiques i a les competències clau i que contribueixen a la seua adquisició i desenvolupament. La capacitat d'actuació de l'alumnat en enfrontar-se a una situació d'aprenentatge requereix mobilitzar tota mena de coneixements implicats en les competències específiques, com ara els conceptes, els procediments, les actituds i els valors.

Article 3. L'etapa d'educació secundària obligatòria en el marc del sistema educatiu

D'acord amb el que estableix l'article 3 del Reial decret 217/2022:

1. L'educació secundària obligatòria és una etapa educativa que constitueix, juntament amb l'educació primària i els cicles formatius de grau bàsic, l'educació bàsica.
2. Esta etapa comprén quatre cursos i s'organitza en matèries i en àmbits.
3. El quart curs té caràcter orientador, tant per als estudis postobligatoris com per a la incorporació a la vida laboral.

Article 4. Finalitats de l'etapa

D'acord amb el que estableix l'article 4 del Reial decret 217/2022:

1. La finalitat de l'educació secundària obligatòria consisteix a aconseguir que l'alumnat adquireisca els elements bàsics de la cultura, especialment en els seus aspectes humanístic, artístic, científicotecnològic i motriu; desenvolupar i consolidar en ells els hàbits d'estudi i de treball, així com hàbits de vida saludables, preparant-los per a la seua incorporació a estudis posteriors i per a la seua inserció laboral; i formar-los per a l'exercici dels seus drets i obligacions com a ciutadans i ciutadanes.



2. El desenvolupament curricular d'aquesta etapa ha de contribuir a l'evolució personal, emocional i social de tot l'alumnat de forma equilibrada i des d'una perspectiva inclusiva, fomentant la ciutadania democràtica i la consciència global, amb voluntat d'educar persones crítiques i compromeses en la millora del seu entorn i en la consecució d'un futur sostenible per a tots d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Article 5. Principis generals

D'acord amb el que estableix l'article 5 del Reial decret 217/2022:

1. L'educació secundària obligatòria té caràcter obligatori i gratuït i en règim ordinari s'ha de cursar, amb caràcter general, entre els dotze i els setze anys d'edat, si bé els alumnes i les alumnes tenen dret a romandre en l'etapa fins als díhuit anys d'edat complits l'any en què finalitze el curs. Este límit de permanència es pot ampliar de manera excepcional en els supòsits a què es refereixen els articles 35.4 i 41.6 d'aquest decret.
2. En l'educació bàsica, conformada per les etapes d'educació Primària i d'educació secundària obligatòria i els cicles formatius de grau bàsic, s'ha de mantindre la coherència entre etapes i també amb l'etapa postobligatòria. Per tant, cal garantir-ne la coordinació pedagògica per a una continuïtat adequada per a atendre les característiques pròpies de cada etapa i de cada alumne o alumna.
3. En esta etapa cal parar atenció a l'orientació educativa, personal i professional de l'alumnat. En este àmbit s'ha d'incorporar, entre altres aspectes, la perspectiva de gènere i interseccional. Així mateix, s'ha d'atendre l'alumnat que presente necessitats específiques de suport educatiu.
4. L'educació secundària obligatòria s'ha d'organitzar d'acord amb els principis d'educació comuna i inclusiva i d'atenció a la diversitat de l'alumnat. Els centres, en l'exercici de la seua autonomia, han d'adoptar les mesures d'atenció a la diversitat adients, tant organitzatives com curriculars, d'acord amb els nivells de resposta per a la inclusió que s'estableixen en el sistema educatiu valencià.
5. Entre les mesures assenyalades en l'apartat anterior s'han d'incloure les que garantisquen l'accessibilitat, les adequacions i personalitzacions del currículum, la integració de matèries en àmbits, els agrupaments flexibles, els desdoblaments de grups, l'oferta de matèries optatives, els programes de reforç i les mesures de suport personalitzat per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.
6. Així mateix, s'ha de parar especial atenció a la potenciació de l'aprenentatge de caràcter significatiu per al desenvolupament de les competències específiques a través de la integració de diverses experiències o situacions d'aprenentatge, i així promoure l'autonomia



i la reflexió. Els centres han de treballar conjuntament amb les famílies o representats legals per a donar suport al procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades.

7. Les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adapten a esta finalitat s'han de regir pels principis del disseny universal de l'aprenentatge (DUA).

Article 6. Principis pedagògics

D'acord amb el que estableix l'article 6 del Reial decret 217/2022:

1. Els centres han d'elaborar les seues propostes pedagògiques per a tot l'alumnat d'aquesta etapa atenent la seua diversitat. Així mateix, s'han de fer servir mètodes que tinguen en compte diverses maneres de representació i expressió i els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, que afavorisquen la capacitat d'aprendre per si mateixos i que promoguen el treball en equip.
2. En esta etapa cal parar atenció a l'adquisició i el desenvolupament de les competències clau incloses en el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic i s'ha de fomentar la correcta expressió oral i escrita i l'ús de les matemàtiques en context. A fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'ha de dedicar un temps a la lectura en la pràctica docent de totes les matèries.
3. Els aprenentatges que tinguen caràcter instrumental per a l'adquisició d'altres competències han de rebre especial consideració tenint sempre com a referència els ensenyaments mínims previstos en el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic.
4. Per a fomentar la integració de les competències treballades, s'ha de dedicar un temps de l'horari lectiu a la realització de projectes significatius i rellevants i a la resolució col·laborativa de problemes, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat.
5. Sense perjudici del seu tractament específic, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, la competència digital, l'emprenedoria social i empresarial, el foment de l'esperit crític i científic, l'educació emocional i en valors, la igualtat de gènere i la creativitat s'han de treballar en totes les matèries de forma transversal i a través dels diversos projectes interdisciplinaris. En tot cas, s'han de fomentar de manera transversal l'educació per a la salut, l'educació afectiva sexual, la formació estètica, l'educació per a la sostenibilitat i el consum responsable, el respecte mutu i la cooperació entre iguals.
6. Des de totes les matèries o àmbits s'ha de promoure la ciutadania democràtica i la consciència global, amb voluntat d'educar persones crítiques i compromeses en la millora del seu entorn i en la consecució d'un futur sostenible per a tots d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible.



7. En el procés d'aprenentatge de les llengües estrangeres, les llengües oficials del nostre àmbit autonòmic s'han d'utilitzar només com a suport. En este procés cal prioritzar la comprensió, la mediació, l'expressió i la interacció oral en la llengua estrangera, així com la creació de situacions d'aprenentatge que faciliten a l'alumnat la transferibilitat de les competències assolides i l'adquisició d'aprenentatges significatius.
8. La llengua és l'instrument d'adquisició i construcció del coneixement. És per això que l'ús de les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, i les llengües estrangeres com a llengües vehiculars d'ensenyament posa el focus en la importància de les possibilitats comunicatives de totes estes a través de metodologies basades en l'aprenentatge integrat de llengües i continguts.
9. S'ha de garantir l'atenció personalitzada de l'alumnat que manifesta dificultats específiques d'aprenentatge o d'inclusió en l'activitat ordinària dels centres, altes capacitats intel·lectuals i alumnat amb discapacitat, així com la detecció precoç de les dificultats en l'aprenentatge i la posada en marxa de mecanismes de suport i flexibilització, alternatives metodològiques i altres mesures adequades.
10. La conselleria competent en matèria d'educació ha de promoure les mesures necessàries perquè la tutoria personal de l'alumnat i l'orientació educativa, psicopedagògica i professional constituïsquen un element fonamental en l'ordenació d'aquesta etapa.

Article 7. Objectius

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial decret 217/2022, l'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

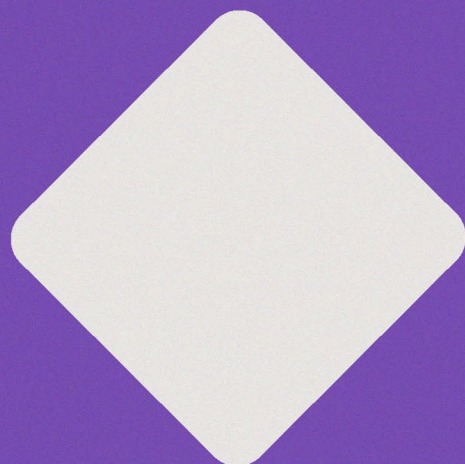
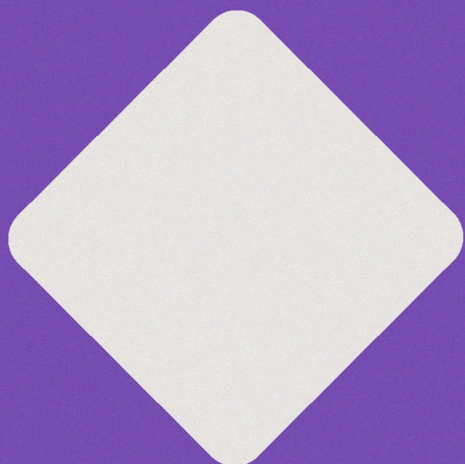
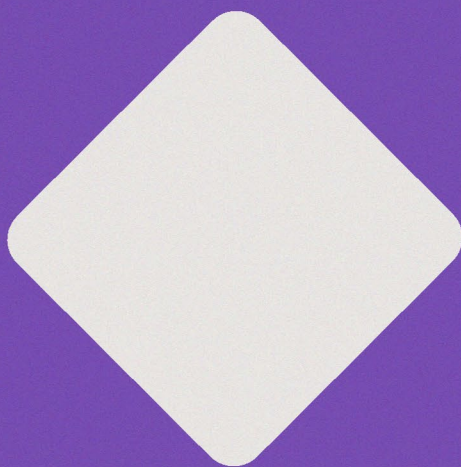
1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
3. Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.
4. Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.



5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.
6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.
11. Conèixer i acceptar el funcionament del seu cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.
12. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, i contribuir a la conservació i millora.
13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.
14. Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.



TÍTOL II. ORDENACIÓ DE L'ETAPA D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA



CAPÍTOL I. Estructura del currículum

Article 8. El currículum de l'educació secundària obligatòria

1. El currículum és l'eix de l'ensenyament, l'aprenentatge i l'avaluació, alhora que determina els elements clau del sistema educatiu. Esta definició és determinant per a la coherència entre la resta d'elements.
2. El currículum establert en este decret i la concreció curricular que realitzen els centres en els seus projectes educatius han de tindre com a referents, d'una banda, les competències clau incloses i el perfil d'eixida de l'alumnat al terme de l'ensenyament bàsic i, d'altra banda, les competències específiques, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació de les matèries.
3. Les competències clau s'estableixen en l'[annex I](#) d'aquest decret.
4. El perfil d'eixida s'estableix en l'[annex II](#) d'aquest decret.

Article 9. Elements del currículum

1. En el currículum de cada matèria es defineixen les competències específiques, els sabers bàsics, els criteris d'avaluació i les situacions d'aprenentatge. La definició de tots estos elements s'indica en l'article 2 d'aquest decret.
2. En l'[annex III](#) d'aquest decret es fixa el currículum de les matèries comunes d'acord amb l'ordre següent.

Primer, la presentació de la matèria.

Segon, la definició de les competències específiques pròpies de cada matèria i la descripció de cadascuna.

Tercer, les connexions de les competències específiques entre si, amb les competències específiques d'altres matèries i amb les competències clau.

Quart, els sabers bàsics de cada matèria.

Cinqué, amb caràcter orientatiu es presenten alguns criteris per a dissenyar situacions d'aprenentatge a partir de contextos, projectes, reptes o circumstàncies que impliquen les capacitats i les actuacions referides en les competències específiques.

Sisé, els criteris d'avaluació de cada competència específica.

3. En l'[annex IV](#) es fixa el currículum de cada matèria optativa en el mateix ordre que s'indica en el punt 2 anterior.
4. Els centres, fent ús de la seua autonomia, han de desenvolupar, completar, adequar i concretar el currículum establert en este decret i adaptar-lo a les característiques socioeducatives del seu alumnat i el seu entorn. Cal tindre en compte que els centres han d'establir la gradació dels



diferents elements del currículum per a cada nivell que no estiga concretat en este decret.

5. La conselleria competent en matèria d'educació ha d'establir mesures de suport, acompanyament i formació per a afavorir la implantació i el desenvolupament en els centres educatius del currículum regulat en este decret.

Article 10. Matèries de l'educació secundària obligatòria de 1r a 3r curs

D'acord amb el que estableix l'article 8 del Reial decret 217/2022:

1. Les matèries comunes dels tres primers cursos són les següents:
 - a. Biologia i Geologia
 - b. Educació Física
 - c. Educació Plàstica, Visual i Audiovisual
 - d. Física i Química
 - e. Geografia i Història
 - f. Valencià: Llengua i Literatura
 - g. Llengua Castellana i Literatura
 - h. Llengua Estrangera
 - i. Matemàtiques
 - j. Música
 - k. Tecnologia i Digitalització
2. En cadascun dels tres cursos tot l'alumnat ha de cursar les matèries comunes següents:
 - a. Educació Física
 - b. Geografia i Història
 - c. Valencià: Llengua i Literatura
 - d. Llengua Castellana i Literatura
 - e. Matemàtiques
 - f. Llengua Estrangera
3. A més de les hores lectives setmanals de les matèries indicades en els punts 1 i 2 d'aquest article, els centres educatius disposen d'un



temps lectiu específic per al desenvolupament de projectes interdisciplinaris i un temps destinat a la tutoria.

4. A més, l'alumnat ha de cursar la matèria Música en els cursos 1r i 2n; les matèries Biologia i Geologia i Tecnologia i Digitalització en els cursos 1r i 3r; i les matèries Física i Química i Educació Plàstica, Visual i Audiovisual en els cursos 2n i 3r.
5. Així mateix, l'alumnat ha de cursar una matèria optativa en cadascun dels tres cursos. L'oferta de matèries optatives per part del centre s'ha d'ajustar al catàleg següent:
 - a. Segona Llengua Estrangera, Tallers de Reforç i Tallers d'Aprofundiment en cadascun dels tres cursos.
 - b. Competència Comunicativa Oral en Primera Llengua Estrangera, Laboratori d'Arts Escèniques, Laboratori de Creació Audiovisual i Taller de Relacions Digitals Responsables, en 1r curs.
 - c. Emprenedoria Social i Sostenible en 2n curs.
 - d. Programació, Intel·ligència Artificial i Robòtica I, en 2n i 3r curs.
 - e. Creativitat Musical, Cultura Clàssica, Programació, Intel·ligència Artificial i Robòtica II i Taller d'Economia, en 3r curs.

Per a impartir les matèries optatives del catàleg esmentat anteriorment, la direcció dels centres educatius públics, d'acord amb les funcions atribuïdes al Claustre i al Consell Escolar establides en la normativa que regula l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria, batxillerat i formació professional, i la titularitat dels centres privats han d'establir l'oferta de les matèries optatives. A este efecte, als centres educatius públics han d'atendre els criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva al centre, el caràcter progressiu del currículum de determinades matèries al llarg dels diferents cursos i també les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos.

Entre estes matèries optatives, els centres han d'oferir, almenys, Creativitat Musical, Cultura Clàssica, Programació, Intel·ligència Artificial i Robòtica I i II, Segona Llengua Estrangera, Tallers de Reforç i Tallers d'Aprofundiment, en els cursos indicats i sempre que hi haja disponibilitat horària del professorat amb destinació definitiva en el centre i no suppose un augment de la plantilla prevista.

Article 11. Organització de les matèries per àmbits

1. Els centres educatius, en funció de la pròpia realitat, del seu projecte educatiu i en exercici de la seua autonomia, poden establir àmbits de coneixement agrupant les matèries que consideren més apropiades



per a oferir a l'alumnat una impartició integrada i interdisciplinària. Esta organització curricular ha de contribuir, des de la mateixa estructura del currículum i des de la metodologia de treball, a la consecució dels objectius següents:

- a. Consolidar i reforçar els aprenentatges essencials per a un adequat desenvolupament de les competències específiques de l'educació secundària obligatòria i l'assoliment del perfil d'eixida de l'alumnat.
 - b. Motivar l'alumnat cap als aprenentatges actius a través de metodologies innovadores, tant en el cas de l'alumnat amb majors dificultats d'aprenentatge com de l'alumnat amb major capacitat i motivació per a aprendre.
 - c. Promoure estratègies que faciliten la coordinació i el treball conjunt dels equips educatius que imparteixen classe a un mateix grup d'alumnes.
 - d. Promoure la codocència del professorat de diferents matèries.
2. Els àmbits que decidisca autònomament cada centre han d'incloure les competències específiques, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació de les matèries que s'hi integren.
 3. L'agrupació per àmbits de coneixement s'ha d'aplicar per al primer curs de l'etapa en tots els centres educatius sostinguts amb fons públics degudament autoritzats.
 4. En el segon i tercer curs de l'etapa també es pot dur a terme una agrupació per àmbits si així ho determinen els centres en l'àmbit de la seua autonomia curricular, pedagògica i organitzativa.
 5. L'organització curricular dels àmbits ha de ser una proposta flexible d'agrupació de matèries per àmbits de coneixement. Els centres han de concretar la proposta en funció de les seues característiques, de les necessitats de l'alumnat i de l'avaluació del treball realitzat durant el curs anterior. Esta organització curricular ha de permetre diferents possibilitats d'agrupació de diverses matèries en àmbits, amb les condicions que s'indiquen a continuació:
 - a. En els casos en què s'agrupen dues matèries en un àmbit, s'han d'assignar estes hores a un dels dos departaments didàctics implicats i cal procurar una distribució equilibrada dels diferents grups del curs corresponent entre els dos departaments.
 - b. En els casos en què s'agrupen tres o més matèries en un àmbit de coneixement, els centres poden adjudicar este àmbit als dos departaments didàctics implicats que el centre considere més adequats.



- c. Els casos a) i b) d'aquest apartat 5 es poden desenvolupar en règim de codocència, amb la participació simultània de més d'un professor o d'una professora en la mateixa aula.
- d. Si algun centre considera adequat introduir una matèria optativa en un àmbit, esta s'ha d'impartir al conjunt de l'alumnat d'aquest grup.
- e. Respecte a la constitució dels àmbits de primer curs, la suma dels àmbits que cada centre haja decidit organitzar més el nombre de matèries no agrupades no ha de ser superior a 8. En esta suma no s'han de considerar els projectes interdisciplinaris.
- f. Respecte a la constitució dels àmbits de segon i tercer curs, els centres poden constituir els àmbits que consideren necessaris sense haver d'aplicar cap limitació respecte al nombre de les matèries incloses i a les matèries no agrupades en els àmbits.
- g. Els projectes interdisciplinaris no han de formar part dels àmbits constituïts.
- h. Cal aplicar l'estructura curricular que s'adopte a tots els grups dels curss corresponent.
- i. Les hores lectives setmanals per a impartir cada àmbit han de ser, amb caràcter general, la suma de les hores lectives setmanals de les matèries que componen l'àmbit.
- j. A l'hora de distribuir les matèries per àmbits d'aprenentatge, cal atendre el que estableix el Projecte lingüístic de centre autoritzat del Programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI) pel que fa a metodologia i llengua vehicular.

Article 12. Matèries de l'educació secundària obligatòria de 4t curs

D'acord amb el que estableix l'article 9 del Reial decret 217/2022:

1. L'alumnat de 4t curs ha de cursar les matèries comunes següents:
 - a. Educació en Valors Cívics i Ètics
 - b. Educació Física
 - c. Geografia i Història
 - d. Valencià: Llengua i Literatura
 - e. Llengua Castellana i Literatura
 - f. Llengua Estrangera
 - g. Matemàtiques A o Matemàtiques B, segons l'elecció de l'estudiant



2. A més, l'alumnat de 4t curs ha de cursar tres matèries d'opció a triar entre les següents:
 - a. Biologia i Geologia
 - b. Digitalització
 - c. Economia i Emprenedoria
 - d. Expressió Artística
 - e. Física i Química
 - f. Formació i Orientació Personal i Professional
 - g. Llatí
 - h. Música
 - i. Segona Llengua Estrangera
 - j. Tecnologia
3. Atés el caràcter orientador del 4t curs, tant per als estudis postobligatoris com per a la incorporació a la vida laboral, els centres poden establir agrupacions de les matèries d'opció de l'apartat segon d'aquest article orientades a les diferents modalitats de batxillerat i als diversos camps de la formació professional, fomentant la presència equilibrada dels dos gèneres en les diferents branques d'estudi.
4. Els centres han d'oferir totes les matèries d'opció de l'apartat segon d'aquest article. No obstant això, per a impartir-les es requereix un nombre mínim d'alumnes matriculat que la direcció general competent en matèria de centres docents ha de determinar per a cada curs escolar per mitjà de resolució.
5. Així mateix, l'alumnat de 4t curs ha de cursar una matèria optativa. L'oferta de matèries optatives per part del centre s'ha d'ajustar al catàleg següent:
 - a. Arts Escèniques
 - b. Competència Comunicativa Oral en Primera Llengua Estrangera
 - c. Filosofia
 - d. Projectes Interdisciplinaris
 - e. Segona Llengua Estrangera
 - f. Tallers d'Aprofundiment
 - g. Tallers de Reforç



Per a impartir les matèries optatives del catàleg esmentat anteriorment, la direcció dels centres educatius públics, d'acord amb les funcions atribuïdes al Claustre i al Consell Escolar establides en la normativa que regula l'organització i el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria, batxillerat i formació professional, i la titularitat dels centres privats han d'establir l'oferta de les matèries optatives. A este efecte, als centres educatius públics han d'atendre els criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva al centre, el caràcter progressiu del currículum de determinades matèries al llarg dels diferents cursos i també les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos.

Entre estes matèries optatives, els centres han d'oferir, almenys, Projectes Interdisciplinaris, Segona Llengua Estrangera, Tallers de Reforç i Tallers d'Aprofundiment, en els centres educatius públics i en els cursos indicats i sempre que hi haja disponibilitat horària del professorat amb destinació definitiva en el centre i no supose un augment de la plantilla prevista.

Article 13. Distribució de les hores lectives

L'organització de l'educació secundària obligatòria i la distribució de les hores lectives setmanals per a impartir cada una de les matèries, els projectes interdisciplinaris i la tutoria en els nivells corresponents de l'educació secundària obligatòria són els que figuren en l'[annex V](#).

Article 14. Ensenyament de llengües

1. S'ha de garantir la presència de les llengües familiars no curriculars en l'itinerari educatiu, a través de la concreció del Projecte lingüístic de cada centre, per mitjà de mesures i actuacions que promoguen actituds positives cap a la interculturalitat i que afavorisquen l'assoliment de la competència lingüística i de la competència plurilingüe.
2. Cada centre educatiu determina el Projecte lingüístic de centre (PLC) que concreta i adequa el Programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI) atenent el context socioeducatiu i demolingüístic per a assegurar-ne els objectius, conforme a l'article 15 de la Llei 4/2018 i la resta de la normativa que li siga aplicable.
3. En el Pla d'ensenyament i ús de les llengües del PLC es determina la proporció d'ús vehicular de les llengües oficials, el valencià i el castellà, i de la llengua estrangera. A més, s'hi concreta la metodologia que s'ha de fer servir a l'hora d'ensenyar les llengües i que ha de fonamentar-se en el tractament integrat de les llengües i el tractament integrat de les llengües i els continguts.
4. Les llengües vehiculars han d'estar presents en situacions comunicatives quotidianes, funcionals, lúdiques i participatives que requerisquen



interacció oral. S'han de recrear contextos reals per a afavorir el procés natural d'adquisició de les llengües per part de l'alumnat.

Article 15. Projectes interdisciplinaris

1. Els projectes interdisciplinaris integren competències, sabers, mètodes o formes de comunicació de dues o més matèries establides per a comprendre un fenomen, resoldre un problema o crear un producte, alhora que crea un vincle entre l'àmbit de coneixement i el seu entorn sociocultural.
2. En cada projecte, l'alumnat ha de seguir un procés que inclou la investigació, la creativitat, la presa de decisions, l'ús d'estratègies i la comunicació i transferència del coneixement en formats diversos.
3. Els centres han de decidir els projectes interdisciplinaris que es desenvoluparan en cadascun dels grups i han de procurar la implicació dels diferents departaments didàctics en la impartició d'aquests.
4. El professor o professora que estiga impartint projectes interdisciplinaris pot desenvolupar un o diversos projectes en cada grup al llarg del curs.
5. Les competències que cal desenvolupar en els projectes interdisciplinaris són una decisió autònoma de cada centre i cal definir-les d'acord amb el que es disposa en l'article 9.2 d'aquest decret.
6. En els cursos de primer a tercer els centres disposen del temps lectiu específic indicat en l'[annex V](#) per a vertebrar els projectes interdisciplinaris.
7. Els projectes interdisciplinaris els ha de desenvolupar tot l'alumnat de 1r, 2n i 3r curs i l'alumnat de 4t curs que els trie com a optativa.

Article 16. Tallers de Reforç i Tallers d'Aprofundiment

1. Els centres tenen autonomia per a definir els Tallers de Reforç i els Tallers d'Aprofundiment que s'ofereixen en cada curs.
2. Els Tallers de Reforç són matèries optatives el currículum de les quals és una decisió autònoma de cada centre. Quan es dissenyen cal tindre en compte el currículum de la matèria de referència.
3. Els Tallers d'Aprofundiment són matèries optatives el currículum de les quals és una decisió autònoma de cada centre. Quan es dissenyen cal prendre com a referència les competències clau i els grans desafiaments del segle XXI.
4. El currículum de cada taller de reforç i cada taller d'aprofundiment ha de definir-se de manera competencial, d'acord amb l'article 9.2 d'aquest decret



CAPÍTOL II. Cicles forma- tius de grau bàsic

Article 17. Els cicles formatius de grau bàsic

D'acord amb el que estableix l'article 25 del Reial decret 217/2022:

1. Els cicles formatius de grau bàsic formen part de l'educació bàsica, conjuntament amb l'educació primària i l'educació secundària obligatòria. Complementen l'oferta formativa de la formació professional, conjuntament amb els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior.
2. Estos cicles es dirigeixen, preferentment, a l'alumnat especialment motivat pels aprenentatges professionals i que presenten més possibilitats d'aprenentatge i d'assoliment de les competències de l'educació secundària obligatòria en un entorn vinculat al món professional.
3. Per a accedir a un cicle formatiu de grau bàsic, cal complir simultàniament els requisits següents:
 - a. Tindre quinze anys complits o complir-los durant l'any natural en el qual accedeix al cicle.
 - b. Haver cursat tercer de l'educació secundària obligatòria. Excepcionalment es podrà accedir després de cursar segon de l'educació secundària obligatòria.
 - c. Haver rebut, en el consell orientador, una recomanació de l'equip educatiu de l'educació secundària obligatòria en este sentit, d'acord amb el disposat en l'article 47 d'aquest decret.
4. La superació de la totalitat dels mòduls inclosos en un cicle formatiu de grau bàsic permet l'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria i del títol de tècnica o tècnic bàsic en l'especialitat corresponent que acredite les competències professionals adquirides.
5. Els cicles formatius de grau bàsic han de facilitar l'adquisició de les competències específiques de les matèries, així com les competències clau incloses en el perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'educació bàsica, per mitjà de l'organització dels ensenyaments que s'estableix tot seguit:
 - a. Àmbit de Comunicació i Ciències Socials, que inclou els aprenentatges essencials corresponents a les matèries de Llengua Castellana, Llengua Estrangera d'Iniciació Professional, Ciències Socials i Valencià.
 - b. Àmbit de Ciències Aplicades, que inclou els aprenentatges essencials corresponents a les matèries de Matemàtiques Aplicades i Ciències Aplicades.
 - c. Àmbit Professional, que ha d'incloure almenys la formació necessària per a obtindre un certificat professional de grau C vinculat a estàndards de competència de nivell 1 d'acord amb l'article 44

de la Llei orgànica 3/2022, de 31 de març, d'ordenació i integració de la formació professional.

CAPÍTOL III. Programes pedagògics

Article 18. Programes de diversificació curricular

D'acord amb el que estableix l'article 24 del Reial decret 217/2022:

1. Definició.

Els programes de diversificació curricular (PDC) estan orientats a la consecució del títol de graduat en educació secundària obligatòria per part dels qui presenten dificultats rellevants d'aprenentatge després d'haver rebut, si és el cas, mesures de suport en el primer o segon curs d'aquesta etapa, o als qui esta mesura d'atenció a la diversitat els siga favorable per a l'obtenció del títol.

2. Accés.

a. Els requisits d'accés a estos programes són els següents:

a.1 L'alumnat que es trobe en una de les situacions següents podrà accedir al Programa de diversificació curricular del 3r curs de l'educació secundària obligatòria:

a.1.1 Ha cursat 2n curs de l'ESO, no està en condicions de promocionar al curs següent i l'equip educatiu el proposa perquè curse el programa PDC de 3r curs de l'ESO per considerar que este programa és l'opció més adequada per a finalitzar amb èxit l'etapa i obtindre el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria.

a.1.2 Ha cursat 3r curs de l'ESO, no està en condicions de promocionar al curs següent i l'equip educatiu el proposa perquè curse el programa PDC de 3r curs de l'ESO per considerar que este programa és l'opció més adequada per a finalitzar amb èxit l'etapa i obtindre el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria.

a.2 Excepcionalment, pot accedir al Programa de diversificació curricular del 4t curs de l'educació secundària obligatòria, l'alumnat que ha cursat 4t curs de l'ESO, no està en condicions de titular i l'equip educatiu el proposa perquè curse el programa PDC de 4t curs de l'ESO per considerar que este programa és l'opció més adequada per a finalitzar amb èxit l'etapa i obtindre el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria, sense excedir els límits de permanència previstos en els articles 5.1, 35.4 i 41.6 d'aquest decret.

b. La incorporació a estos programes requereix, a més de l'avaluació acadèmica, l'informe d'idoneïtat de la mesura d'acord amb els termes establits en els [annexos VII i VIII](#), que cal realitzar una



vegada oït el mateix alumne o alumna, i ha de comptar amb la conformitat de les mares, pares, tutores o tutors legals. Este informe ha de ser signat per la família i pel tutor o tutora i ha de quedar registrat en l'expedient de l'alumne o alumna.

- c. Amb caràcter general, els programes de diversificació curricular es duran a terme en dos anys, des de tercer curs fins al final de l'etapa.

3. Organització dels programes de diversificació curricular.

Els programes de diversificació curricular s'han d'organitzar d'acord amb els àmbits i matèries que s'indiquen tot seguit:

- a. Àmbits i matèries del Programa de diversificació curricular del 3r curs de l'educació secundària obligatòria.

- a.1 Àmbit Lingüístic i Social: ha d'incloure els aprenentatges essencials corresponents a les matèries Valencià: Llengua i Literatura, Llengua Castellana i Literatura i Geografia i Història.

- a.2 Àmbit Científic: ha d'incloure els aprenentatges essencials corresponents a les matèries Matemàtiques, Biologia i Geologia i Física i Química.

- a.3 Àmbit Pràctic: ha d'incloure els aprenentatges essencials corresponents a la matèria Tecnologia i Digitalització i aspectes bàsics relatius a l'orientació i iniciació professional.

- a.4 Llengua Estrangera, Educació Física i una matèria optativa.

- a.5 A més de les hores lectives setmanals dels àmbits i matèries indicats en els punts a.1), a.2), a.3) i a.4) d'aquest article, els centres educatius disposen d'un temps lectiu específic per al desenvolupament de projectes interdisciplinaris.

- b. Àmbits i matèries del Programa de diversificació curricular del 4t curs de l'educació secundària obligatòria.

- b.1 Àmbit Lingüístic i Social: ha d'incloure els aprenentatges essencials corresponents a les matèries Valencià: Llengua i Literatura, Llengua Castellana i Literatura i Geografia i Història.

- b.2 Àmbit Científic: ha d'incloure els aprenentatges essencials corresponents a les matèries Matemàtiques, Biologia i Geologia i Física i Química.

- b.3 Àmbit Pràctic: ha d'incloure els aprenentatges essencials corresponents a les matèries Tecnologia, Digitalització i Formació i Orientació Personal i Professional.



- b.4 Llengua Estrangera, Educació Física, Educació en Valors Cívics i Ètics i una matèria optativa.
- c. A més de les matèries indicades en els apartats a) i b) anteriors, l'alumnat també ha de disposar d'un temps destinat a la tutoria, que ha de ser cursada en el seu grup del programa de diversificació curricular.
- d. Pel que fa a l'àmbit Pràctic, el Departament d'Orientació Educativa i Professional ha de col·laborar amb el professorat d'aquest àmbit per a definir els aspectes bàsics relatius a l'orientació i iniciació professional d'acord amb les característiques i necessitats del grup.
- e. L'alumnat ha de cursar les matèries que figuren en els apartats a.4) i b.4) i ha desenvolupar els projectes interdisciplinaris de l'apartat a.5) en el seu grup de referència.
- f. L'organització i la distribució de les hores lectives setmanals d'aquests programes són les que figuren en l'[annex VI](#) d'aquest decret.

Article 19. Programa d'aula compartida

1. Definició, condicions i objectius.
 - a. El Programa d'aula compartida (PAC) és un programa específic d'atenció a la diversitat que té com a finalitat previndre i reduir l'absentisme i l'abandó prematur del sistema educatiu adreçat als centres sostinguts amb fons públics que imparteixen educació secundària obligatòria.
 - b. Va dirigit a l'alumnat en risc d'exclusió social que presente conductes disruptives, dificultats d'adaptació al medi escolar i tendència a l'absentisme escolar crònic o a l'abandó escolar.
 - c. Este programa estableix un espai educatiu compartit dins d'un entorn formatiu, combinant les activitats lectives amb tallers o altres activitats pràctiques per a l'aproximació al món laboral.
 - d. El PAC pot establir-se entre un o més centres educatius d'una mateixa àrea geogràfica i corporacions locals o entitats col·laboradores amb experiència en el treball socioeducatiu amb adolescents en risc d'exclusió social.
 - e. Els objectius específics d'aquest programa són els següents:
 - e.1 Reduir l'absentisme escolar amb una oferta educativa diversa, adaptada a les diferents necessitats, interessos, motivacions i aspiracions de l'alumnat.



- e.2 Previndre l'abandó escolar prematur i fomentar la integració socioeducativa de l'alumnat.
- e.3 Reforçar les competències clau i les aptituds necessàries per a la prevenció i tractament dels comportaments disruptius.
- e.4 Oferir un espai alternatiu que millori l'experiència educativa de l'alumnat.
- e.5 Crear un entorn de cooperació dins d'una mateixa àrea geogràfica amb la participació de l'Administració educativa i altres entitats, tant públiques com privades.
- e.6 Optimitzar el desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional de l'alumnat.

2. Accés.

- a. Els requisits d'accés a este programa que ha de complir l'alumne o alumna són els següents:
 - a.1 Presenta un perfil amb dificultats d'adaptació al medi escolar i a l'entorn educatiu, amb risc d'exclusió social i de conductes disruptives o violentes. Té tendència a l'abandó escolar o a l'absentisme escolar crònic o molt accentuat. Compta amb escasses expectatives d'obtindre el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria, però té intenció d'integrar-se en el món laboral.
 - a.2 Ha cursat 1r curs de l'ESO, almenys una vegada.
 - a.3 Té entre 14 i 16 anys, o els compleix dins de l'any natural en què s'incorpora al programa.
 - a.4 Amb caràcter general, el centre educatiu ha d'haver aplicat prèviament altres mesures de resposta educativa dirigides a este alumnat sense haver aconseguit la seua adaptació al medi escolar.
- b. La incorporació a este programa requereix, a més de l'avaluació acadèmica, la proposta favorable de l'equip educatiu de l'alumnat i l'autorització per part de la direcció del centre de l'informe d'ido-neïtat de la mesura d'acord amb els termes establits en l'[annex IX](#), on s'especifique el grau d'assoliment de les competències clau i les mesures de resposta adoptades amb anterioritat amb l'alumnat. Cal fer este informe una vegada oït el mateix alumne o alumna i ha de comptar amb la conformitat de les mares, pares, tutores o tutors legals. Així mateix ha de ser signat per la família i pel tutor o tutora i ha de quedar registrat en l'expedient de l'alumne o alumna.



- c. Amb caràcter general, l'alumnat pot cursar este programa fins a acabar el curs escolar en què compleix el 16 anys. Excepcionalment, si l'aprofitament del programa és positiu i l'equip educatiu, amb l'assessorament del Departament d'Orientació Educativa i Professional, considera que és l'opció més adequada, la direcció del centre educatiu pot autoritzar que un alumne o alumna pugui romandre un curs més en el programa.
 - d. Una vegada finalitzada la permanència en el programa, l'alumnat pot continuar la seua formació en el sistema educatiu o accedir al món laboral. Si es queda en el sistema educatiu, l'alumnat que mostre una disposició favorable a l'estudi podrà incorporar-se a un cicle formatiu de grau bàsic.
3. Organització del Programa d'aula compartida
- a. Els centres educatius han de desenvolupar el programa en cooperació amb corporacions locals o entitats col·laboradores, amb l'autorització prèvia de la direcció general competent en matèria d'innovació educativa.
 - b. El grup del programa ha d'estar format per un mínim de 10 alumnes i un màxim de 16. No obstant això, la direcció general competent en matèria d'innovació educativa, amb l'informe previ de la inspecció educativa i d'acord amb els criteris que s'establisquen en les instruccions corresponents, pot autoritzar la constitució d'un grup amb un nombre d'alumnes diferent, especialment si el grup es forma amb alumnes residents en centres de menors dependents de la Conselleria.
 - c. El PAC s'ha d'organitzar amb els àmbits que s'indiquen tot seguit i amb una càrrega horària total corresponent al nivell educatiu en què estiga matriculat:
 - c.1 Àmbit acadèmic: ha d'incloure els aprenentatges essencials corresponents a les matèries del curs en què estiga matriculat l'alumnat del programa. Este àmbit ha de tindre una càrrega lectiva mínima de 10 hores setmanals i s'ha de desenvolupar en el centre educatiu. Per al disseny d'aquest àmbit s'han de prioritzar les situacions d'aprenentatge que promoguen l'assoliment de les habilitats necessàries per a l'adaptació i la inclusió dels alumnes i les alumnes al medi escolar ordinari, fomentant la participació en activitats amb el seu grup de referència.
 - c.2 Àmbit d'aula taller: ha de ser de caràcter eminentment pràctic i es pot desenvolupar en el centre educatiu o en els emplaçaments de les corporacions locals o entitats col·laboradores. Este àmbit ha de ser impartit per professionals externs designats per les corporacions locals o entitats col·laboradores i ha de comptar

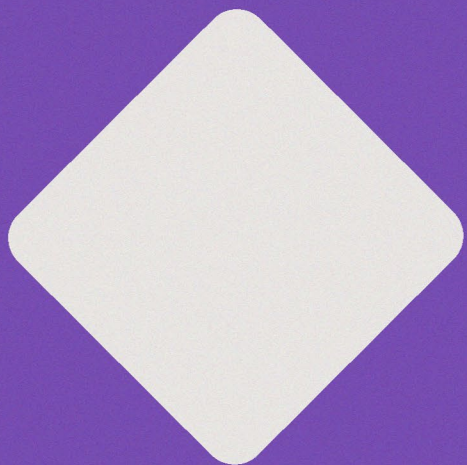
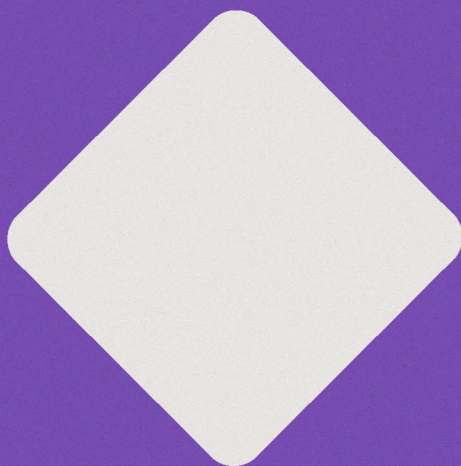
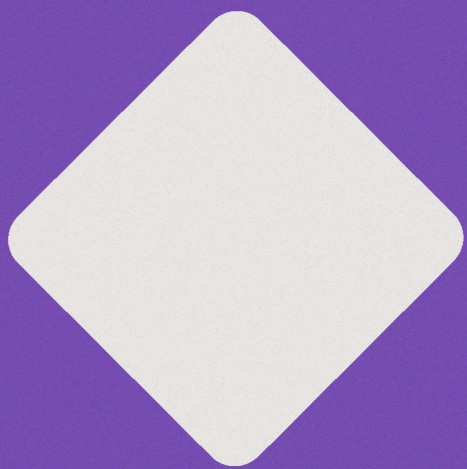


com a mínim amb la presència obligatòria d'un professor o professora d'un dels centres educatius.

- c.3 Tutoria, que l'alumnat ha de cursar en el seu grup del PAC.
 - d. L'alumnat del PAC ha d'estar matriculat en un grup ordinari de referència i s'ha de distribuir de manera equilibrada entre els diferents grups del seu nivell.
 - e. Els centres educatius han de determinar la distribució i la càrrega horària més adequada. Per a la planificació d'aquesta distribució cal considerar que el nombre de desplaçaments ha de ser mínim.
 - f. La intervenció educativa es pot desenvolupar tant dins com fora de l'horari lectiu. En qualsevol cas, i sempre que la intervenció es desenvolupi en el centre educatiu, es requereix la presència d'un membre de l'equip directiu.
 - g. Qualsevol intervenció educativa, tant dins com fora del centre educatiu, s'ha de realitzar sota la tutela i responsabilitat almenys d'un docent i d'acord amb els requisits que la normativa vigent estableix sobre això.
 - h. Si el desplaçament de l'alumnat s'efectua dins de l'horari lectiu, cal que el professorat del programa l'acompanye. Estos desplaçaments s'han de computar dins l'horari lectiu del professorat.
4. Els aspectes relacionats amb el disseny i la concreció curricular, l'avaluació i la promoció, els recursos i els acords de col·laboració, el procediment de sol·licitud i l'autorització i el seguiment i l'avaluació del programa seran els que determine la conselleria competent en matèria d'educació.



TÍTOL III. GESTIÓ PEDAGÒGICA



CAPÍTOL I. Autonomia i gestió peda- gògica dels centres

Article 20. Autonomia del centre

D'acord amb el que estableix l'article 26 del Reial decret 217/2022:

1. La conselleria competent en matèria d'educació ha d'afavorir l'autonomia curricular, pedagògica i organitzativa dels centres, així com el treball en equip i la seua activitat investigadora a partir de la reflexió de la seua pràctica educativa.
2. Els centres educatius, en virtut de la seua autonomia, han de definir i concretar en el seu projecte educatiu, de manera conscient i reflexiva, la seua línia pedagògica. Esta comprén el conjunt d'estratègies, procediments, tècniques i accions organitzades i planificades que, coordinades entre si, tenen la finalitat de facilitar l'aprenentatge cap a l'assoliment de les competències.
3. El Projecte educatiu de centre és la màxima expressió de la seua autonomia i, d'acord amb la normativa vigent, ha d'estar orientat a afavorir una atenció educativa inclusiva i de qualitat en un context d'equitat.
4. Els centres educatius, per mitjà del seu projecte educatiu, han de desenvolupar i adaptar el currículum afavorint l'elaboració de models oberts de programació docent i de recursos i materials didàctics, amb la finalitat de personalitzar i millorar les experiències d'aprenentatge de l'alumnat i d'adequar-lo a les diferents realitats educatives d'acord amb els principis DUA.
5. Els centres educatius tenen autonomia per a organitzar els grups i les matèries de manera flexible i per a adoptar les mesures organitzatives o d'atenció a la diversitat més adequades a les característiques del seu alumnat. Com a part d'aquestes mesures, poden establir organitzacions didàctiques que impliquen impartir conjuntament diferents matèries d'un mateix àmbit, d'acord amb el seu projecte educatiu i amb el que es disposa en este decret.
6. En l'exercici de la seua autonomia, els centres poden incorporar en el seu Projecte educatiu experimentacions, innovacions pedagògiques, programes educatius, línies de treball, formes d'organització, normes de convivència i ampliació del calendari escolar o de l'horari lectiu de matèries o àmbits, en el marc de la normativa vigent, inclosa la laboral, sense que en cap cas supose discriminació de cap tipus, ni s'imposen aportacions a les famílies o els tutors legals.
7. El Projecte educatiu, per mitjà del Projecte lingüístic de centre, ha d'assegurar el domini de les competències plurilingües i interculturals de l'alumnat valencià i promoure la presència en l'itinerari educatiu de llengües no curriculars existents en els centres educatius. S'ha d'elaborar tenint en compte les exigències, les expectatives, les possibilitats i les limitacions del context socioeducatiu i demolingüístic del centre i de l'entorn on el centre s'ubica.



8. Els centres educatius han d'establir compromisos amb la comunitat educativa i l'entorn per a facilitar el progrés educatiu de l'alumnat. Estos compromisos es poden concretar en propostes coordinades d'activitats educatives.
9. L'equip directiu ha de garantir la publicitat, la difusió i l'accés al projecte educatiu, per mitjans electrònics o telemàtics, a tots els membres de la comunitat educativa perquè en prenguen coneixement, sense perjudici de la seua inclusió en els taulers d'anuncis del centre.

Article 21. Concreció curricular de centre i propostes pedagògiques

1. Cada centre, en funció de les característiques socioeducatives del seu alumnat i el seu entorn, ha de desenvolupar i adaptar el currículum establert en este decret d'acord amb la línia pedagògica del centre, a través de tres nivells de concreció en els documents següents: concreció curricular de centre, propostes pedagògiques de departament i programacions d'aula.
2. Estos documents, fruit de la reflexió pedagògica, s'han de considerar instruments flexibles i oberts, en construcció, revisió i millora constants.
3. Respecte a la concreció curricular, s'han de tindre en compte les consideracions següents:
 - a. La concreció curricular és el document que recull les propostes pedagògiques dels diferents departaments didàctics.
 - b. La concreció curricular forma part del Projecte educatiu de centre.
 - c. El claustre, i en el cas dels centres privats l'òrgan amb competències anàlogues, ha d'aprovar i avaluar la concreció curricular per tal d'impulsar i desenvolupar els principis, els objectius i la línia pedagògica pròpia del centre educatiu per a un aprenentatge competencial orientat a l'exercici d'una ciutadania activa. Així mateix, la concreció curricular ha de garantir tant la continuïtat del procés educatiu de l'alumnat, com la seua incorporació al món laboral.
4. Respecte a les propostes pedagògiques, s'han de tindre en compte les consideracions següents:
 - a. Cada departament didàctic, coordinat i dirigit pel cap o la cap del departament, i en el cas dels centres privats l'òrgan amb competències anàlogues, ha d'elaborar i avaluar la proposta pedagògica de les matèries assignades al departament.
 - b. En cada proposta, d'acord amb la línia pedagògica acordada i en funció de les característiques de l'alumnat i de l'entorn del centre, s'ha de desenvolupar, completar, adequar i concretar els elements



del currículum establits per a cada matèria en els [annexos III i IV](#) d'aquest decret. Així mateix, cada proposta ha d'incloure els instruments de recollida d'informació sobre el nivell d'assoliment de l'alumnat i les mesures de resposta educativa per a la inclusió.

5. La inspecció d'educació ha de supervisar i ha de fer el seguiment de la concreció curricular de centre, a través de les propostes pedagògiques i de les programacions d'aula, d'acord amb els plans d'actuació que determine l'Administració educativa.

Article 22. Programacions d'aula

Respecte a les programacions d'aula, s'han de tindre en compte les consideracions següents:

1. Cada docent ha d'elaborar i avaluar la programació d'aula de cadascuna de les matèries o àmbits que imparteix per a cada nivell i grup en coherència amb la proposta pedagògica de cada matèria.
2. La programació d'aula és el document on cada docent ha de projectar les intencions educatives en l'organització i desenvolupament de les situacions d'aprenentatge significatives. Estes s'han d'oferir a l'alumnat en el context de la vida quotidiana per tal de donar una resposta educativa ajustada a les característiques, els interessos i les necessitats col·lectives i individuals.
3. En les programacions d'aula, s'han de preveure les adequacions necessàries per a atendre l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu des d'una perspectiva inclusiva i d'acord amb els principis del DUA.
4. La programació d'aula ha d'incloure almenys els elements següents:
 - a. Les situacions d'aprenentatge adaptades a les característiques del grup.
 - b. Els criteris d'avaluació associats a les situacions d'aprenentatge plantejades.
 - c. L'organització dels espais d'aprenentatge.
 - d. La distribució del temps.
 - e. La selecció i organització dels recursos i materials.
 - f. Les mesures d'atenció per a la resposta educativa per a la inclusió.

Article 23. Jornada escolar

1. Els centres sostinguts amb fons públics que impartisquen ensenyaments d'educació secundària obligatòria han de tindre, amb caràcter general, un horari general de centre (jornada escolar) que pot establir-se entre



les 8 hores i les 18 hores. Cal tindre present que els centres disposen d'autonomia organitzativa per a establir l'horari lectiu de l'alumnat dins d'aquesta franja horària d'acord amb els períodes lectius fixats.

2. Quan un centre, fent ús de la seua autonomia organitzativa, considere necessària una modificació de l'horari general esmentat en l'apartat anterior, requerirà l'autorització de la direcció territorial competent en matèria d'educació, per mitjà de resolució.
3. L'horari autoritzat per la direcció territorial competent en matèria d'educació manté la seua vigència mentre el centre educatiu no en sol·licite la modificació.

Article 24. Recursos i materials didàctics

1. Els diferents recursos i materials pedagògics i didàctics que s'utilitzen en els centres educatius han de respondre als principis d'equitat, d'inclusió i de cohesió social. A més, han d'ajustar-se a les necessitats educatives de tot l'alumnat en el context educatiu.
2. La selecció, coherència i supervisió d'aquests recursos i materials s'ha de realitzar a través dels òrgans designats i tal com preveu la normativa que regula l'organització i el funcionament dels centres educatius. Els materials han de reflectir i fomentar el respecte als principis, valors, llibertats, drets i deures constitucionals i estatutaris, així com als principis i valors recollits en la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral davant la violència de gènere, als quals ha d'ajustar-se tota l'activitat educativa.
3. El disseny i la creació dels diferents recursos i materials pedagògics i didàctics ha de permetre l'avanç de tot l'alumnat tenint en compte els aspectes següents:
 - a. La presència equitativa de dones i homes en els diferents àmbits.
 - b. La perspectiva de gènere: respectant-ne la igualtat.
 - c. El llenguatge inclusiu.
 - d. La supressió d'estereotips sexistes o discriminatoris.
 - e. L'eliminació de barreres d'accés i de comunicació.
 - f. La mirada global i no etnocentrista.
 - g. La diversitat i riquesa de materials.
4. S'ha de fomentar l'ús i l'elaboració de materials didàctics i instruments d'avaluació que promoguen la implicació i el compromís de l'alumnat.



Article 25. Espai escolar

1. Tots els espais dels centres d'educació secundària obligatòria i de batxillerat són educatius i han de permetre generar un clima de benestar.
2. Han de ser acollidors, ordenats i estèticament cuidats, i oferir oportunitats de socialització, de llibertat de moviment, de relació, d'exploració i de descans.
3. Els centres educatius han de dirigir les seues pràctiques i la gestió dels espais cap a la sostenibilitat i el respecte al medi ambient.
4. Els centres han d'incorporar en la seua vida diària conductes ecosostenibles que reduïsquen el residu d'un sol ús i promociónen el reciclatge de materials.
5. Els espais exteriors han de comptar amb elements naturals que permeten actuar i interactuar en contacte entre el medi natural i social. Al mateix temps, poden convertir-se en ecosistemes per a la fauna autòctona de la forma més naturalitzada possible.
6. Els equips educatius han de dissenyar espais i contextos significatius, rics en oportunitats i en relacions, que potencien l'autonomia, la comunicació, la curiositat natural i els desitjos d'aprendre de l'alumnat, i al mateix temps oferir l'espai com un lloc de convivència i d'investigació per a l'alumnat.

Article 26. Equips educatius

1. Conforme a la normativa vigent en matèria d'organització i funcionament dels centres, s'ha de constituir un equip educatiu per a cadascun dels grups d'educació secundària obligatòria coordinat pel tutor o tutora. A este efecte, els centres han de disposar d'horaris específics per a les reunions de coordinació dels equips educatius dins del període de permanència del professorat en el centre.
2. A banda de les funcions que la normativa assigna als equips educatius, estos han de desenvolupar les propostes pedagògiques per a concretar i coordinar les situacions d'ensenyament i aprenentatge i altres actuacions que siguen procedents per a afavorir la personalització de l'aprenentatge.

Article 27. Tutoria i orientació educativa i professional

D'acord amb el que estableix l'article 18 del Reial decret 217/2022:

1. En l'educació secundària obligatòria, l'orientació i l'acció tutorial han d'acompanyar el procés educatiu tant en l'àmbit individual com en el col·lectiu.



2. Els centres han d'informar i orientar l'alumnat amb la finalitat que l'elecció de les opcions i matèries a les quals es refereix l'article 12 d'aquest decret siga la més adequada per als seus interessos i la seua orientació formativa posterior, i evitar condicionaments derivats d'estereotips de gènere.
3. En acabar el 2n curs, el 4t curs o, si és el cas, en concloure l'escolarització, el tutor o tutora ha de lliurar als pares, a les mares o representants legals de cada alumne o alumna un consell orientador, d'acord amb els termes establits en l'article 47 d'aquest decret.
4. Igualment, quan l'equip educatiu considere que un alumne o alumna, en acabar 3r curs, pugua continuar la seua formació en un cicle formatiu de grau bàsic, s'ha d'elaborar esta proposta a través d'un consell orientador que s'ha d'emetre amb esta única finalitat d'acord amb els termes establits en l'article 47.3 d'aquest decret.
5. L'orientació educativa i l'acció tutorial han de concretar-se d'acord amb la normativa vigent.

Article 28. Continuïtat entre etapes

1. D'acord amb l'article 26.7 del Reial decret 217/2022, per a garantir la continuïtat del procés de formació i una transició i evolució positives des de l'educació primària a l'educació secundària obligatòria i des d'aquesta als estudis postobligatoris, la conselleria competent en matèria d'educació i els centres han d'establir mecanismes per a afavorir la coordinació i garantir l'orientació educativa i professional en els processos de transició i acollida entre les diferents etapes i modalitats d'escolarització. Estos mecanismes, que poden requerir establir col·laboracions entre els diferents professionals dels centres d'origen i destinació, són indispensables en el cas dels alumnes i les alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.
2. En la continuïtat a l'etapa d'educació secundària obligatòria, els centres d'educació secundària han d'establir mesures específiques per a coordinar-se amb els centres d'educació primària que tinguen adscrits i han de preveure mecanismes de comunicació entre els centres implicats abans de començar el curs. Els centres de primària han de proporcionar una còpia de l'historial acadèmic de l'alumne i l'informe individualitzat del final d'etapa, amb petició prèvia del centre, als centres de secundària on prosseguirà els estudis l'alumne o l'alumna.
3. En la continuïtat als estudis postobligatoris, el consell orientador de quart curs és el mecanisme de comunicació amb els centres d'origen de l'alumnat. El consell orientador s'ha de lliurar al centre on es cursarà batxillerat en el moment de la matrícula.



4. L'equip directiu del centre ha de vetlar per un procés de transició positiu entre les diferents etapes educatives, i ha de flexibilitzar les mesures que se centren en el benefici de l'alumnat i el posen en el centre del procés i, en este sentit, han d'incloure en el seu Projecte educatiu els criteris bàsics que han d'orientar l'establiment de mesures a mitjà i a llarg termini per a la coordinació d'aquesta transició entre etapes i nivells.
5. Les actuacions de transició i acollida també han d'incloure les accions personalitzades per a l'alumnat que no pot assistir, transitòriament, al centre docent, per compliment de mesures judicials, per convalsència domiciliària o hospitalització de llarga durada o per escolarització en una unitat educativa terapèutica. L'equip educatiu del centre on està matriculat i el personal que facilita l'atenció externa durant este període han de col·laborar conjuntament en la planificació i la implementació d'aquestes accions.

CAPÍTOL II. Resposta edu- cativa per a la inclusió

Article 29. Mesures de resposta educativa per a la inclusió

D'acord amb el que estableix l'article 19 del Reial decret 217/2022:

1. Tenint en compte els principis d'educació comuna i d'atenció a la diversitat als quals es refereix l'article 5.4 d'aquest decret, s'han de disposar els mitjans necessaris per a respondre a les necessitats educatives concretes de l'alumnat, considerant les seues circumstàncies i els diferents ritmes d'aprenentatge.
2. Les mesures adoptades han de formar part del projecte educatiu del centre i s'han d'orientar a permetre a tot l'alumnat el desenvolupament de les competències previst en el perfil d'eixida i la consecució dels objectius de l'educació secundària obligatòria, sense que este fet pugui impedir-li la promoció al curs o etapa següent o l'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria.
3. Els centres educatius que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria han de fer les adaptacions pertinents i han de facilitar les mesures i els suports necessaris, d'acord amb la normativa vigent, perquè l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu pugui cursar estos estudis. Així mateix, s'han d'establir les mesures més adequades perquè les condicions de realització de les avaluacions s'adaptin a les necessitats d'aquest alumnat.
4. Totes les mesures educatives per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'han d'ajustar al que disposa la normativa vigent en matèria d'inclusió educativa.



Article 30. Mesures per a l'alumnat que compagina els estudis d'educació secundària obligatòria amb la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit o amb la condició de personal tècnic, entrenador, arbitral o jutge d'elit de la Comunitat Valenciana

Amb la finalitat d'afavorir la compatibilitat de la seua activitat esportiva amb la seua activitat acadèmica, per a l'alumnat esmentat en este títol, a banda del que s'estableix en la normativa vigent que regula les mesures de suport a esportistes d'elit i al personal tècnic, entrenador, arbitral i jutge d'elit, poden adoptar-se les següents:

1. La convalidació de la matèria optativa de les indicades en els articles 10 i 12 del curs corresponent de Secundària amb la pràctica esportiva:
 - a. La matèria optativa convalidada no té qualificació ni computa a tots els efectes.
 - b. El procediment per a sol·licitar esta convalidació serà el que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
 - c. En els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Perquè la convalidació es faça efectiva, s'ha d'acreditar, per part de l'òrgan competent, el manteniment de la condició d'esportista d'alt nivell, d'esportista d'alt rendiment, d'esportista d'elit o de personal tècnic, entrenador, arbitral o jutge d'elit de la Comunitat Valenciana fins a la data en què es faça l'avaluació final. Una vegada acreditat el manteniment d'aquesta condició, la matèria s'ha de consignar en els documents d'avaluació com a «optativa convalidada esportista» (COE). Si no s'acredita la condició esmentada, la matèria optativa s'ha de considerar no superada a tots els efectes.
2. A més, la matèria d'Educació Física és objecte de possible exempció per a aquells esportistes que acrediten la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit, amb sol·licitud prèvia de l'alumne o alumna, d'acord amb les condicions següents:
 - a. La matèria Educació Física objecte d'exempció no té qualificació ni computa a tots els efectes.
 - b. El procediment per a sol·licitar esta exempció serà el que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
 - c. En este cas, l'exempció d'Educació Física implica l'exempció de cursar esta matèria.
 - d. En els documents d'avaluació, la matèria Educació Física s'ha de consignar com a «pendent d'exempció» al llarg del curs (PTE). Per a l'anotació definitiva en els documents d'avaluació del terme



«exempt/a» (ET), s'ha de presentar un certificat d'haver mantingut la condició referida anteriorment fins a la data de l'avaluació final. Si no es manté esta condició, la matèria esmentada s'ha de considerar no superada a tots els efectes.

- e. Si l'alumne o alumna perd la condició d'esportista d'elit, d'alt nivell o d'alt rendiment abans de la data de la sessió de l'avaluació final, pot sol·licitar ser avaluat des d'aquest moment en la matèria d'educació Física. Esta circumstància s'ha de reflectir per mitjà de la diligència corresponent en els diferents documents d'avaluació.

Article 31. Mesures per a l'alumnat que compagina els estudis d'educació secundària obligatòria i els ensenyaments professionals de dansa

Amb la finalitat d'afavorir la simultaneïtat dels estudis d'ensenyaments professionals de dansa i d'educació secundària obligatòria, per a este alumnat poden adoptar-se diferents mesures relatives a la convalidació i exempció de matèries de l'ESO:

1. L'alumnat que cursa l'ESO i, simultàniament, ensenyaments professionals de dansa en conservatoris professionals o centres d'ensenyament professional pot sol·licitar la convalidació de la matèria optativa, d'acord amb les condicions següents:
 - a. La matèria optativa convalidada no té qualificació ni computa a tots els efectes.
 - b. El procediment per a sol·licitar esta convalidació serà el que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
 - c. En els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Perquè la convalidació es faça efectiva, cal que l'alumne o alumna presente un certificat d'haver mantingut la matrícula al conservatori o centre professional de dansa fins a la data de l'avaluació final. Una vegada acreditat el manteniment de la matrícula, la matèria s'ha de consignar en els documents d'avaluació com a «optativa convalidada dansa» (COD). Si no s'acredita la condició esmentada, la matèria optativa s'ha de considerar no superada a tots els efectes.
2. L'alumnat que cursa l'ESO i cursa o ha cursat ensenyaments professionals de dansa en conservatoris professionals o centres d'ensenyament professional també pot sol·licitar la convalidació de la matèria Música de 1r i 2n curs de l'ESO per la superació de la matèria Música de 1r curs dels ensenyaments professionals de dansa, així com la convalidació de la matèria Música de 4t curs de l'ESO per la superació de la matèria Música de 2n curs dels ensenyaments professionals de dansa.



A l'efecte de la convalidació de la matèria Música, cal considerar el següent:

- a. La matèria Música objecte de convalidació no té qualificació ni computa a tots els efectes
 - b. El procediment per a sol·licitar esta convalidació serà el que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
 - c. En el supòsit que l'alumne o alumna curse simultàniament l'ESO i les matèries d'ensenyaments professionals de dansa susceptibles de convalidació, en els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Una vegada que s'haja avaluat la matèria amb la qual convalida, el conservatori o el centre professional de dansa ha de facilitar al centre de l'ESO un certificat acadèmic que acredite la superació, o no, d'aquesta matèria, per tal que el centre ordinari pugui incorporar-ho als documents oficials d'avaluació i deixar constància, si és el cas, de la convalidació corresponent. Una vegada acreditada la superació de la matèria cursada en els ensenyaments professionals, la convalidació de la matèria de Música s'ha de consignar com a «convalidada» (CO) en els documents d'avaluació. En cas de no superar la matèria cursada en els ensenyaments professionals, la matèria de Música s'ha de considerar no superada a tots els efectes.
3. A més, l'alumnat que cursa l'ESO i, simultàniament, ensenyaments professionals de dansa en conservatoris professionals o centres d'ensenyament professional pot sol·licitar l'exempció de la matèria d'Educació Física, d'acord amb les condicions següents:
- a. La matèria Educació Física objecte d'exempció no té qualificació ni computa a tots els efectes.
 - b. El procediment per a sol·licitar esta exempció serà el que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
 - c. En este cas, l'exempció d'Educació Física implica l'exempció de cursar esta matèria.
 - d. En els documents d'avaluació, la matèria Educació Física s'ha de consignar com a «pendent d'exempció» al llarg del curs (PTE). Per a l'anotació definitiva en els documents d'avaluació del terme «exempt/a» (ET), s'ha de presentar un certificat d'haver mantingut la matrícula al conservatori o centre professional de dansa fins a la data de l'avaluació final. Si no es manté la matrícula, la matèria esmentada s'ha de considerar no superada a tots els efectes.
 - e. Si l'alumne o alumna es dona de baixa al conservatori o centre professional de dansa abans de la data de la sessió de l'avaluació final, podrà sol·licitar ser avaluat des d'aquest moment en la matèria



d'Educació Física. Esta circumstància s'ha de reflectir per mitjà de la diligència corresponent en els diferents documents d'avaluació.

Article 32. Mesures per a l'alumnat que compagina els estudis d'educació secundària obligatòria i els ensenyaments professionals de música

Amb la finalitat d'afavorir la simultaneïtat dels estudis d'ensenyaments professionals de música i d'educació secundària obligatòria, per a este alumnat poden adoptar-se diferents mesures relatives a la convalidació i exempció de matèries de l'ESO:

1. L'alumnat que cursa l'ESO i, simultàniament, ensenyaments professionals de música en conservatoris professionals o centres d'ensenyament professional pot sol·licitar la convalidació de la matèria optativa, d'acord amb les condicions següents:
 - a. La matèria optativa convalidada no té qualificació ni computa a tots els efectes.
 - b. El procediment per a sol·licitar esta convalidació serà el que determine la conselleria competent en matèria d'educació.
 - c. En els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Perquè la convalidació es faça efectiva, cal que l'alumne o alumna presente un certificat d'haver mantingut la matrícula al conservatori o centre professional de música fins a la data de l'avaluació final. Una vegada acreditat el manteniment de la matrícula, la matèria s'ha de consignar en els documents d'avaluació com a «optativa convalidada música» (COM). Si no s'acredita la condició esmentada, la matèria optativa s'ha de considerar no superada a tots els efectes.
2. L'alumnat que cursa l'ESO i cursa o ha cursat ensenyaments professionals de música en conservatoris professionals o centres d'ensenyament professional també pot sol·licitar la convalidació de la matèria Música de 1r i 2n curs de l'ESO per la superació de la matèria Instrument o Veu de 1r curs dels ensenyaments professionals de música, així com la convalidació de la matèria Música de 4t curs de l'ESO per la superació de la matèria Instrument o Veu de 2n curs dels ensenyaments professionals de música.

A l'efecte de la convalidació de la matèria Música, cal considerar el següent:

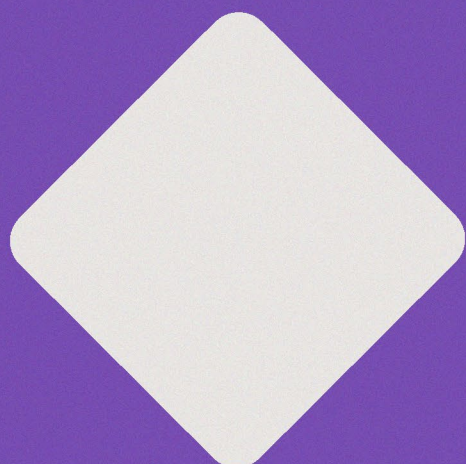
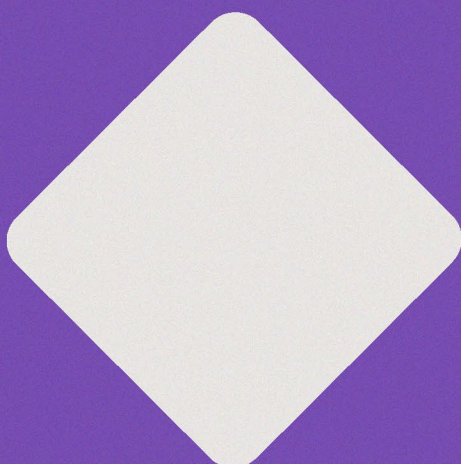
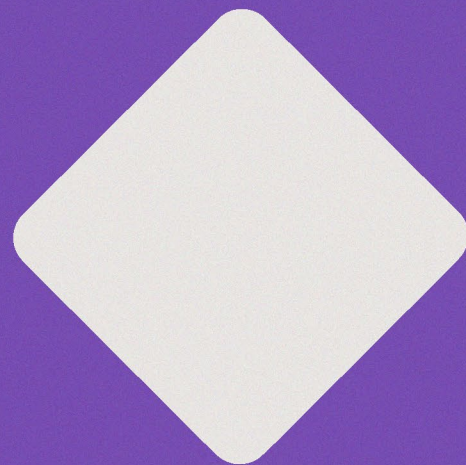
- a. La matèria Música objecte de convalidació no té qualificació ni computa a tots els efectes.
- b. El procediment per a sol·licitar esta convalidació serà el que determine la conselleria competent en matèria d'educació.



- C. En el supòsit que l'alumne o alumna curse simultàniament l'ESO i les matèries d'ensenyaments professionals de música susceptibles de convalidació, en els documents d'avaluació s'ha de consignar la matèria com a «pendent de convalidació» (PTC) al llarg del curs. Una vegada que s'haja avaluat la matèria amb la qual convalida, el conservatori o el centre professional de música ha de facilitar al centre de l'ESO un certificat acadèmic que acredite la superació, o no, d'aquesta matèria, per tal que el centre ordinari pugui incorporar-ho als documents oficials d'avaluació i deixar constància, si és el cas, de la convalidació corresponent. Una vegada acreditada la superació de la matèria cursada en els ensenyaments professionals, la convalidació de la matèria de Música s'ha de consignar com a «convalidada» (CO) en els documents d'avaluació. En cas de no superar la matèria cursada en els ensenyaments professionals, la matèria de Música s'ha de considerar no superada a tots els efectes.



**TÍTOL IV.
AVALUACIÓ, PROMOCIÓ, TITULACIÓ
I DOCUMENTS OFICIALS D'AVALUACIÓ**



CAPÍTOL I. Avaluació, promoció i titulació

Article 33. Caràcter de l'avaluació

D'acord amb el que estableix l'article 15 del Reial decret 217/2022:

1. L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat d'educació secundària obligatòria ha de ser contínua, formativa i integradora, i ha de tindre en compte les adequacions i personalitzacions realitzades amb l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i, en cas que en tinga, en el Pla d'actuació personalitzat.
2. En el procés d'avaluació contínua, quan el progrés d'un alumne o una alumna no siga l'adequat, s'han d'establir mesures de reforç educatiu i s'han d'adequar les condicions per a afavorir-ne el progrés. Estes mesures s'han d'adoptar en qualsevol moment del curs, garantir l'adquisició de les competències imprescindibles per a continuar el procés educatiu, amb els suports que cadascun necessite.
3. En l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat han de considerar-se com a referents últims, des de totes i cadascuna de les matèries o àmbits, la consecució dels objectius establits per a l'etapa i el desenvolupament de les competències clau previstes en el perfil d'eixida.
4. El caràcter integrador de l'avaluació no ha d'impedir que el professorat realitze de manera diferenciada l'avaluació de cada matèria o àmbit d'acord amb els seus criteris d'avaluació.
5. L'avaluació d'un àmbit, en cas que es configure, s'ha de realitzar també de forma integrada.
6. Per a l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat que curse un programa de diversificació curricular, cal prendre com a referència els criteris d'avaluació establits per al programa cursat d'acord amb l'article 18.3.
7. El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la pròpia pràctica docent.
8. Cal promoure l'ús generalitzat d'instruments d'avaluació variats, diversos i adaptats a les diferents situacions d'aprenentatge que permeten la valoració objectiva de tot l'alumnat, i garantir, així mateix, que les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adapten a les necessitats de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

Article 34. Referents en l'avaluació

L'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat en les diferents matèries o àmbits, tant en el vessant formatiu com en el qualificador, ha de tindre el seu referent en els criteris d'avaluació corresponents a les competències específiques de les matèries.



Article 35. Atenció a les diferències individuals en l'avaluació

1. La normativa vigent en matèria d'inclusió educativa estableix les mesures més adequades perquè les condicions de realització dels processos associats a l'avaluació s'adapten a les circumstàncies de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.
2. Per a l'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat que curse matèries que han sigut objecte d'adaptació curricular individual significativa, s'han de prendre com a referència els criteris d'avaluació establits dins de l'adaptació curricular corresponent. Els resultats de l'avaluació d'aquestes matèries s'han d'expressar en els mateixos termes i amb les mateixes escales que la normativa vigent estableix per a la resta de l'alumnat i s'han de consignar en les actes i en l'expedient acadèmic amb l'expressió «ACIS» (adaptació curricular individual significativa).
3. Per a l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge, a banda de les mesures pertinents, s'han d'establir mesures de flexibilització i alternatives metodològiques en l'ensenyament i avaluació de la llengua estrangera.
4. Quan les circumstàncies personals de l'alumne o alumna amb necessitats educatives especials ho aconsellen per a la consecució dels objectius de l'ensenyament bàsic, este alumnat podrà romandre, de forma excepcional, un any més en l'etapa d'educació secundària obligatòria, d'acord amb el procediment que preveu la normativa vigent que regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.
5. En el Pla d'actuació personalitzat (PAP) i en els informes d'avaluació o altres models de comunicació elaborats pels centres per a informar els pares, mares, tutors o tutores legals de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu sobre el procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades, s'ha de presentar la informació de manera clara i s'han d'establir les mesures d'accessibilitat necessàries, si el cas ho requereix, amb la finalitat última que siga comprensible per a l'alumnat i les seues famílies.

Article 36. Sessions d'avaluació, avaluació final i resultats d'avaluació

1. La sessió d'avaluació és la reunió de l'equip educatiu, coordinada pel tutor o tutora del grup classe, que té com a finalitat compartir informació i adoptar decisions de forma col·legiada sobre el procés d'aprenentatge de l'alumnat.
2. Els centres educatius, en virtut de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, han d'establir el nombre i el calendari de les sessions



d'avaluació que s'han de fer durant cada curs escolar. En tot cas, i atès el caràcter continu de l'avaluació, durant el curs l'equip educatiu de cada grup d'alumnes ha de celebrar almenys una sessió d'avaluació cada trimestre, a més d'una avaluació inicial durant el primer mes lectiu. La sessió d'avaluació del tercer trimestre pot coincidir amb l'avaluació final del curs.

3. En les sessions d'avaluació ha de participar l'equip educatiu constituït en cada cas pel professorat de les matèries que haja cursat l'alumne o alumna, presidit i coordinat pel tutor o tutora. Quan es considere adient també hi podrà participar l'equip directiu i altres docents i professionals que intervinguen en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat. Així mateix, en les sessions d'avaluació es podrà comptar amb l'assessorament del departament d'orientació educativa i professional.
4. El tutor o la tutora ha de fer constar en l'acta els acords aconseguits, les decisions adoptades i la informació que s'ha de transmetre a l'alumnat, i als seus representants legals si és menor d'edat, sobre el seu procés educatiu.
5. En les sessions d'avaluació s'ha d'escoltar la veu de l'alumnat, a través dels mecanismes que establisca cada centre en les seues normes d'organització i funcionament, que prèviament haurà reflexionat sobre els processos d'aprenentatge en les diferents matèries i en la tutoria.
6. En l'avaluació inicial, s'ha de procedir a l'anàlisi de les dades i informacions anteriors de què es dispoïe sobre l'alumnat, prenent en consideració el consell orientador, i en conseqüència, l'equip educatiu ha d'adoptar les mesures complementàries per a l'alumnat que ho requerisca.
7. A les sessions d'avaluació finals de 2n i 4t curs, així com en la de 3r curs per a l'alumnat que continua la seua formació en un cicle formatiu de grau bàsic, cal que l'equip educatiu avalue de forma col·legiada el grau d'assoliment de les competències clau, d'acord amb els [annexos XV, XVI i XVII](#), respectivament, d'aquest decret.
8. L'avaluació final de l'alumnat s'ha de dur a terme de manera col·legiada en una única sessió que ha de celebrar-se en finalitzar el curs escolar. En esta sessió cal donar continuïtat a les sessions trimestrals celebrades, cal analitzar i cal fer el seguiment del procés d'aprenentatge de cada alumne i, si és el cas, la revisió de les mesures i suports d'atenció educativa.
9. Després de cada sessió d'avaluació, el tutor o tutora ha de comunicar a l'alumnat, i als seus representants legals quan este siga menor d'edat, la informació acordada en la sessió corresponent sobre el desenvolupament del seu procés educatiu, per mitjà d'un informe d'avaluació d'acord amb l'[annex X](#).
10. Este informe d'avaluació de les diferents matèries s'ha de redactar, d'una banda, destacant els progressos, dificultats superades, esforç, talents i fortaleses de l'alumne o alumna i, d'altra banda, assenyalant



els aspectes que caldria continuar treballant. Així mateix, s'han de consignar les qualificacions obtingudes per l'alumne o alumna en les diferents matèries.

11. Les informacions que s'oferisquen han d'estar sempre fonamentades en els registres i les observacions prèviament obtinguts i sobre els quals s'ha reflexionat de manera individual i col·lectiva en les sessions de coordinació de l'equip educatiu.
12. La qualificació dels àmbits, en cas que es configuren, s'ha de fer de forma integrada, entenent que, en este cas la qualificació obtinguda serà comuna a les matèries que en formen part. Per tant, la qualificació (el resultat acadèmic que apareix en l'expedient) de cadascuna de les matèries que integren els àmbits és la mateixa i s'ha de consignar per separat.
13. Els resultats de l'avaluació s'han d'expressar en els termes «insuficient (IN)», per a les qualificacions negatives; «suficient (SU)», «bé (BE)», «notable (NT)» o «excel·lent (EX)», per a les qualificacions positives.

Article 37. Dret de l'alumnat a una avaluació objectiva

1. S'ha de garantir el dret de l'alumnat al fet que la seua dedicació, esforç i rendiment siguen valorats i reconeguts amb objectivitat, i per a això s'han d'establir els procediments oportuns que, en tot cas, han d'atendre les característiques de l'avaluació disposades en la legislació vigent en l'àmbit estatal i autonòmic i, en particular, al caràcter continu, formatiu i integrador de l'avaluació en esta etapa.
2. A l'inici de cada curs escolar, la direcció del centre ha de garantir la difusió dels criteris d'avaluació i promoció establits en la concreció curricular fixada pel centre. Igualment, cada professor o professora ha d'informar l'alumnat i les famílies o els representats legals, sobre el contingut de la programació d'aula, els plans de reforç i els criteris de qualificació.

Article 38. Participació de l'alumnat i de les persones representants legals de l'alumnat

1. Quan l'alumnat siga menor d'edat, les mares, pares o tutors o tutores legals han de participar i donar suport a l'evolució del seu procés educatiu i col·laborar en les mesures de suport o reforç que adopten els centres per a facilitar el seu progrés.
2. Han de tindre, a més, dret a conèixer les decisions relatives a la seua avaluació i promoció, així com a l'accés als documents oficials d'avaluació i a les proves i els documents de les avaluacions que es realitzen als seus fills, filles, tutelats o tutelades, sense perjudici del respecte a



les garanties establides en la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, i resta de normativa aplicable en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

3. Els centres educatius, especialment els equips directius i les tutories, han d'establir els mitjans necessaris per a facilitar esta participació i el dret a rebre la informació en format accessible, tot això ajustant-se a les característiques i necessitats de cada família.

Article 39. Comunicació amb les famílies

1. Els centres educatius han de facilitar a les famílies o representants legals la informació personal en format accessible, preferentment a través de mitjans electrònics i, si és el cas, en format paper. En el cas dels centres públics, els mitjans electrònics es corresponen amb les plataformes educatives habilitades per la conselleria competent en matèria d'educació.
2. En qualsevol cas, els centres han d'assegurar que les famílies tenen accés als diferents documents públics de gestió del centre educatiu i a tota la informació relacionada amb l'activitat educativa de l'alumnat i la vida comunitària del centre.
3. La documentació que s'haja de posar a disposició de les persones membres de la comunitat educativa haurà de ser inclosa en la pàgina web del centre per a garantir la seua difusió i accessibilitat a tots els membres de la comunitat educativa, sense perjudici de la seua inclusió en els taulers d'anuncis del centre.
4. Per a facilitar l'exercici del dret i dels deures de les famílies a participar en el procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades, el centre ha d'informar les famílies o tutors o tutores legals de l'alumne o alumna de la seua evolució escolar per mitjà d'informes d'avaluació, entrevistes individuals, reunions col·lectives i altres mitjans que considere oportuns. La persona tutora ha de realitzar les entrevistes individuals i col·lectives que permeten el seguiment de l'alumnat i el trasllat de la informació adient a les mares, pares, tutores o tutors legals. En tot cas, cal preveure, com a mínim, una entrevista individual a l'inici de l'etapa i al llarg del curs, i una reunió col·lectiva a l'inici i al final de cadascun dels cursos.
5. Les mares, pares, tutores o tutors legals han de conèixer les decisions relatives a l'avaluació dels aprenentatges al llarg del curs i a la promoció, i han de col·laborar en les mesures de suport que adopten els centres per a participar i fer costat en l'evolució del procés educatiu dels seus fills, filles, tutelats o tutelades.



Article 40. Avaluació de diagnòstic

1. En el segon curs de l'educació secundària obligatòria tots els centres han de realitzar una avaluació de diagnòstic de les competències adquirides pel seu alumnat. Esta avaluació és de caràcter censal i el procediment ha de ser regulat per la conselleria competent en matèria d'educació. En qualsevol cas, esta avaluació ha de tindre caràcter informatiu, formatiu i orientador per als centres, per al professorat, per a l'alumnat i les seues famílies o tutors o tutores legals i per al conjunt de la comunitat educativa.
2. La conselleria competent en matèria d'educació ha de traslladar informació sobre els resultats d'aquesta avaluació als centres educatius. Els equips educatius han d'analitzar, valorar i reorientar, si cal, la pràctica docent amb la finalitat que els alumnes i les alumnes aconseguisquen les competències que estableix el currículum. Fruit d'aquesta anàlisi s'han d'incorporar al Pla d'actuació per a la millora (PAM) les mesures que es determinen. En cap cas esta informació pot ser utilitzada per a l'establiment de classificacions dels centres, ni determinarà l'expedient acadèmic de l'alumnat.
3. Per a la realització de les proves s'ha de tindre en compte l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat, i s'han d'incloure les adaptacions i recursos.
4. Respecte a l'avaluació general del sistema educatiu, en l'últim curs de l'etapa s'ha de dur a terme, amb caràcter mostral i pluriennal, una avaluació de les competències adquirides per l'alumnat. Esta avaluació ha de tindre caràcter informatiu, formatiu i orientador per als centres i informatiu per a l'alumnat, les seues famílies i per al conjunt de la comunitat educativa. Esta avaluació té com a marc de referència el que s'estableix en l'article 143 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

Article 41. Promoció

D'acord amb l'article 16 del Reial decret 217/2022:

1. L'alumne o l'alumna ha de promocionar de curs quan l'equip educatiu considere que la naturalesa de les matèries no superades li permet seguir amb èxit el curs següent i s'estime que té expectatives favorables de recuperació i que esta promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica. En tot cas, promocionarà qui haja superat les matèries cursades o tinga avaluació negativa en una o dues matèries.
2. Quan un alumne o alumna tinga més de dues matèries no superades, l'equip educatiu ha de decidir col·legiadament sobre la seua promoció, prioritzant la progressió i consecució dels aprenentatges mínims i la valoració de les mesures que afavorisquen el progrés de l'alumne o alumna. Estes decisions s'han d'adoptar per majoria simple i, en cas d'empat, cal considerar el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.



3. L'alumne o l'alumna que promoció sense haver superat totes les matèries ha de seguir els plans de reforç que establisca l'equip educatiu. S'ha de revisar periòdicament l'aplicació personalitzada d'aquests plans en diferents moments del curs acadèmic i, en tot cas, quan finalitze.
Este alumnat ha de superar les avaluacions corresponents a estos plans, que no necessàriament ha de consistir en una prova final. Esta circumstància ha de ser tinguda en compte als efectes de promoció i titulació previstos en este article i en el següent.
4. Els alumnes i les alumnes que s'incorporen a un programa de diversificació curricular han de seguir els plans de reforç establits per l'equip educatiu, i superar les avaluacions corresponents, en aquelles matèries de cursos anteriors que no hagen superat i que no estiguen integrades en algun dels àmbits del programa. Les matèries de cursos anteriors integrades en algun dels àmbits es consideraran superades si se supera l'àmbit corresponent.
5. La permanència en el mateix curs s'ha de considerar una mesura de caràcter excepcional que només cal adoptar després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport per a solucionar les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o l'alumna. En tot cas, l'alumne o l'alumna podrà romandre en el mateix curs una única vegada i dues vegades com a màxim al llarg de l'ensenyament obligatori. És a dir, el nombre màxim de repeticions entre l'etapa d'educació primària i l'etapa d'educació secundària obligatòria és de dues.
6. De manera excepcional, es podrà romandre un segon any en el 4t curs, encara que s'haja esgotat el màxim de permanència, sempre que l'equip educatiu considere que esta mesura afavoreix l'adquisició de les competències establides per a l'etapa. En este cas es podrà prolongar un any el límit d'edat al qual es refereix l'article 4.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.
7. En els programes de diversificació curricular, les decisions sobre la permanència un any més en el programa s'han d'adoptar exclusivament en acabar el segon any del programa.
8. En tot cas, la permanència en el mateix curs s'ha de planificar de manera que les condicions curriculars i l'ensenyament s'adapten a les necessitats de l'alumnat i estiguen orientades a la superació de les dificultats detectades, així com a l'avanç i aprofundiment en els aprenentatges ja adquirits. Estes condicions s'han de recollir en un pla específic personalitzat amb les mesures que es consideren adequades per a este alumnat.
9. Amb caràcter general, l'alumnat que promoció de curs amb alguna matèria no superada, s'ha de matricular en l'optativa Taller de Reforç de la matèria corresponent. No obstant això, l'equip educatiu, amb l'assessorament del departament d'orientació educativa i professional, podrà proposar qualsevol altra matèria optativa si ho considera més adient.

Article 42. Titulació

D'acord amb el que estableix l'article 17 del Reial decret 217/2022:

1. Obtindrà el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria l'alumne o l'alumna que, en acabar l'educació secundària obligatòria, segons el parer de l'equip educatiu, haja assolit les competències clau establides en el perfil d'eixida, sense perjudici del que s'estableix en l'article 29.3 d'aquest decret sobre els referents de l'avaluació en el cas de l'alumnat amb necessitats educatives especials.
2. Les decisions sobre l'obtenció del títol han de ser adoptades de manera col·legiada per l'equip educatiu de l'alumne o l'alumna. Estes decisions s'han d'adoptar per majoria simple i en cas d'empat cal considerar el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.
3. El títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria és únic i s'ha d'expedir sense qualificació.
4. En qualsevol cas, tot l'alumnat ha de rebre, en concloure l'escolarització en l'educació secundària obligatòria, una certificació oficial, d'acord amb els termes establits en l'[annex XI](#), en la qual ha de constar el nombre d'anys cursats i el nivell d'adquisició de les competències clau definides en el perfil d'eixida.
5. L'alumne o l'alumna que, una vegada finalitzat el procés d'avaluació de 4t curs d'educació secundària obligatòria, no haja obtingut el títol i haja superat els límits d'edat establits en l'article 5.1 d'aquest decret, tenint en compte, així mateix, la prolongació excepcional de la permanència en l'etapa que es preveu en els articles 35.4 i 41.6 també d'aquest decret, podrà fer-ho en els dos cursos següents a través de la realització de proves o activitats personalitzades extraordinàries de les matèries que no haja superat. L'organització d'aquestes proves s'haurà d'ajustar al que dispose la conselleria competent en matèria d'educació.

CAPÍTOL II. Documents oficials d'avaluació

Article 43. Documents i informes d'avaluació

D'acord amb el que estableix l'article 30 del Reial decret 217/2022:

1. Els documents oficials d'avaluació són les actes d'avaluació, l'expedient acadèmic, l'historial acadèmic i, si és el cas, l'informe personal per trasllat.
2. Estos documents s'han d'ajustar a les característiques que s'estableixen en este decret.
3. L'historial acadèmic i, si és el cas, l'informe personal per trasllat, es consideren documents bàsics per a garantir la mobilitat de l'alumnat per tot el territori nacional, d'acord amb el que estableix l'article 30.2 del Reial decret 217/2022, de 29 de març.



Article 44. Actes d'avaluació

D'acord amb el que estableix l'article 31 del Reial decret 217/2022:

1. Les actes d'avaluació s'han d'estendre per a cadascun dels cursos i s'han de tancar després de la finalització del període lectiu. Han de comprendre la relació nominal de l'alumnat que compon el grup juntament amb els resultats de l'avaluació de les matèries i les decisions sobre promoció i permanència.
2. Els resultats de l'avaluació s'han d'expressar en els termes establits en l'article 36.13 d'aquest decret respecte a la qualificació.
3. En el cas dels àmbits que integren diferents matèries, el resultat de l'avaluació s'ha d'expressar a través d'una única qualificació que ha de traslladar-se a cadascuna d'aquestes matèries, sense perjudici dels procediments que puguen establir-se per a mantindre informats de la seua evolució l'alumne o l'alumna i les seues mares, pares, tutores o tutors legals.
4. Les actes d'avaluació han de ser signades per tot el professorat del grup i han de portar el vistiplau del director del centre.
5. Les actes d'avaluació s'han d'ajustar al model que figura en l'[annex XII](#) d'aquest decret.

Article 45. Expedient acadèmic

D'acord amb el que estableix l'article 32 del Reial decret 217/2022:

1. L'expedient acadèmic és el document oficial que té la funció de recollir de manera acumulativa els resultats de l'avaluació obtinguts per l'alumnat, així com qualsevol altra informació rellevant.
2. L'expedient acadèmic ha de recollir, juntament amb les dades d'identificació del centre, les de l'alumne o alumna, així com la informació relativa al seu procés d'avaluació. S'ha d'obrir en el moment d'incorporació al centre i ha de recollir, almenys, els resultats de l'avaluació de les matèries, les decisions de promoció i titulació, les mesures de suport educatiu, les adaptacions curriculars que s'hagen adoptat per a l'alumne o alumna i, si és el cas, la data de lliurament de la certificació d'haver conclòs l'escolarització obligatòria a què es refereix l'article 42.4 d'aquest decret.
3. En el cas que hi haja matèries que s'hagen cursat de forma integrada en un àmbit, en l'expedient ha de figurar, juntament amb la denominació d'aquest àmbit, la indicació expressa de les matèries integrades en este.
4. L'expedient acadèmic s'ha d'ajustar al model que figura en l'[annex XIII](#) d'aquest decret.



Article 46. Historial acadèmic

D'acord amb el que estableix l'article 33 del Reial decret 217/2022:

1. L'historial acadèmic és el document oficial que reflecteix els resultats de l'avaluació i les decisions relatives al progrés acadèmic de l'alumne al llarg de l'etapa, i té valor acreditatiu dels estudis cursats.
2. L'historial acadèmic ha de portar el vistiplau del director o directora. Com a mínim ha de recollir les dades identificatives de l'alumne o alumna, les matèries o àmbits cursats en cadascun dels anys d'escolarització, les mesures curriculars i organitzatives aplicades, els resultats de l'avaluació, les decisions sobre promoció i permanència, la informació relativa als canvis de centre i les dates en què s'han produït les diferents fites. Ha de figurar, així mateix, la indicació de les matèries que s'han cursat amb adaptacions curriculars significatives.
3. A fi de garantir la mobilitat de l'alumnat, quan diverses matèries hagen sigut cursades integrades en un àmbit, s'ha de fer constar, en l'historial, la qualificació obtinguda en cadascuna. Esta qualificació ha de ser la mateixa que figure en l'expedient per a l'àmbit corresponent.
4. Després de finalitzar l'etapa, l'historial acadèmic s'ha d'entregar als pares, mares, tutors o tutores legals, o al mateix alumne o alumna en cas que siga major d'edat.
5. L'historial acadèmic s'ha d'ajustar al model que figura en l'[annex XIV](#) d'aquest decret.

Article 47. Consell orientador

D'acord amb el que estableix l'article 18 del Reial decret 217/2022:

1. En acabar el 2n curs, el tutor o tutora ha de lliurar als pares, mares, tutors o tutores legals de cada alumne o alumna un consell orientador, d'acord amb els termes establits en l'[annex XV](#) d'aquest decret. Este consell ha d'incloure un informe d'adquisició de les competències corresponents, així com una proposta a pares, mares, tutors o tutores legals o, si és el cas, a l'alumne o alumna, de l'opció que es considera més adequada per a continuar la seua formació, que pot incloure la incorporació a un programa de diversificació curricular o a un cicle formatiu de grau bàsic.
2. Igualment, l'alumnat de 4t curs d'educació secundària obligatòria o, si és el cas, en concloure la seua escolarització, ha de rebre un consell orientador individualitzat que incloga una proposta sobre l'opció o opcions acadèmiques, formatives o professionals que es consideren més convenientes, d'acord amb els termes establits en l'[annex XVI](#) d'aquest decret. Este consell orientador té per objecte que tot l'alumnat trobe una opció adequada per al seu futur formatiu.



3. Quan l'equip educatiu considere que un alumne o alumna, en acabar 3r curs, pugui continuar la seua formació en un cicle formatiu de grau bàsic, s'ha d'elaborar esta proposta per mitjà d'un consell orientador que s'ha d'emetre amb esta única finalitat d'acord amb els termes establerts en l'[annex XVII](#) d'aquest decret. Este document s'ha de lliurar als pares, mares o tutors o tutores legals en finalitzar el curs acadèmic i dins dels terminis que li permeten la participació en el procés de sol·licitud dels cicles de formació professional.

Article 48. Informe personal per trasllat

D'acord amb el que estableix l'article 34 del Reial decret 217/2022:

1. L'informe personal per trasllat és el document oficial que s'emete en cas de trasllat de l'alumne o alumna a un altre centre i té com a finalitat garantir la continuïtat del procés d'aprenentatge de l'alumnat que es trasllada a un altre centre sense haver conclòs l'etapa o el curs.
2. El centre d'origen ha de remetre este informe al de destinació i a petició d'aquest, juntament amb una còpia de l'historial acadèmic. El centre receptor ha d'obrir l'expedient acadèmic corresponent. La matriculació adquirirà caràcter definitiu una vegada rebuda la còpia de l'historial acadèmic.
3. L'informe personal per trasllat ha de contindre com a mínim els elements següents:
 - a. Els resultats de les avaluacions que s'hagen realitzat.
 - b. L'aplicació, si és el cas, de mesures curriculars i organitzatives.
 - c. Totes aquelles observacions que es consideren oportunes sobre el progrés general de l'alumne o l'alumna.
4. L'informe personal per trasllat l'ha d'elaborar i signar el tutor o tutora, amb el vistiplau del director o directora, a partir de les dades facilitades per l'equip educatiu que impartisca docència a l'alumne o alumna.
5. L'informe personal per trasllat s'ha d'ajustar al model que figura en l'[annex XVIII](#) d'aquest decret.

Article 49. Custòdia i arxiu dels documents d'avaluació

1. Els documents oficials d'avaluació han de romandre al centre i la persona que exercisca les funcions de secretari o secretària és la responsable de custodiar-los, tant en format imprés com en suport electrònic, així com d'emetre els certificats que se sol·liciten. En cas de supressió d'algun centre, les direccions territorials d'educació han d'adoptar les mesures corresponents per a conservar-los o traslladar-los.



2. Tots els documents oficials de l'avaluació s'han de conservar en el centre a la disposició de la inspecció per a possibles comprovacions.

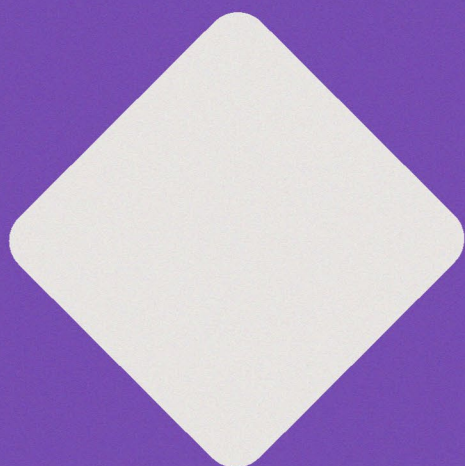
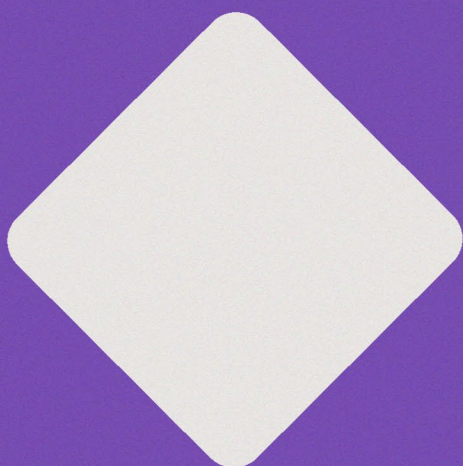
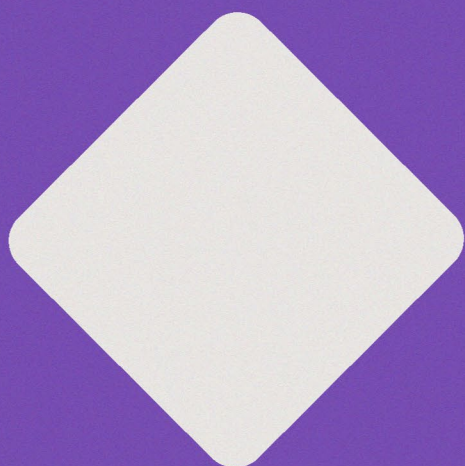
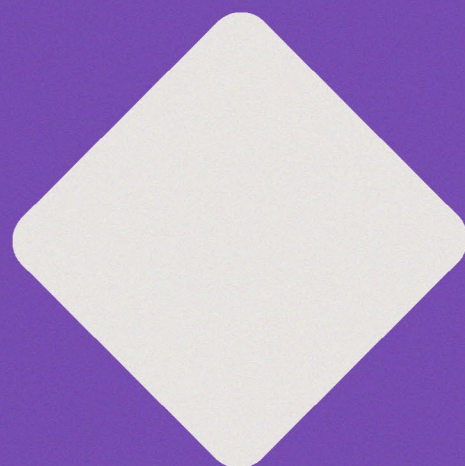
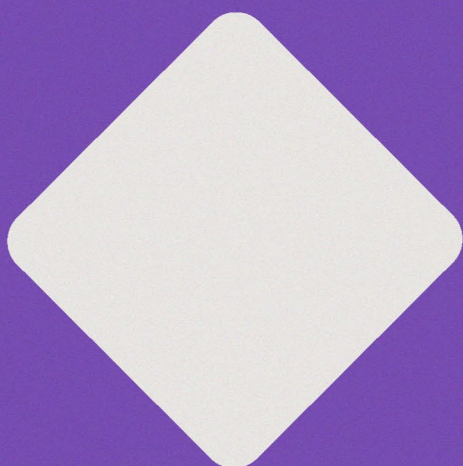
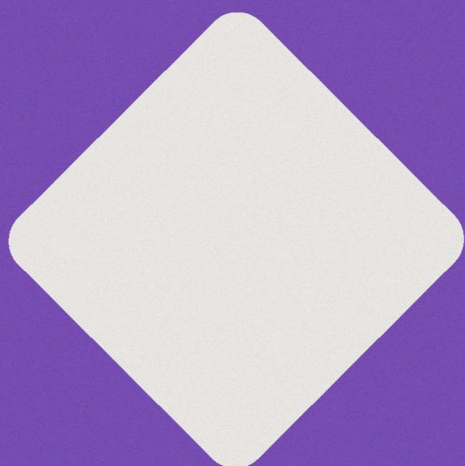
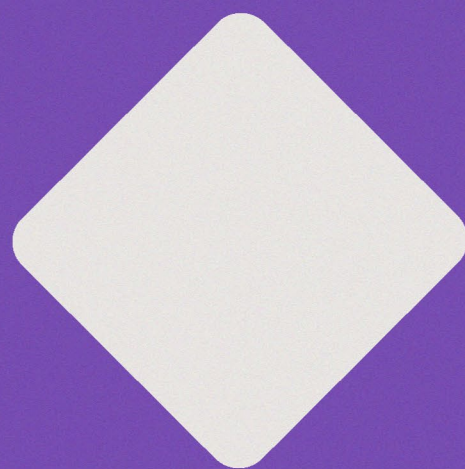
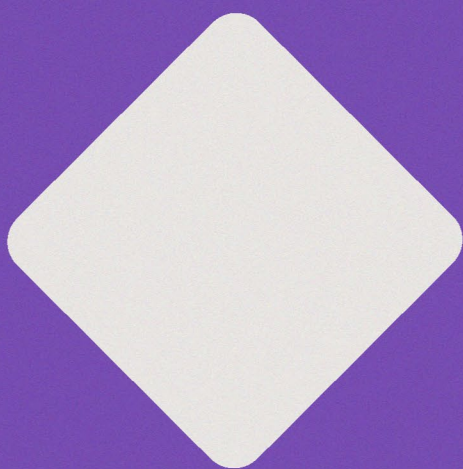
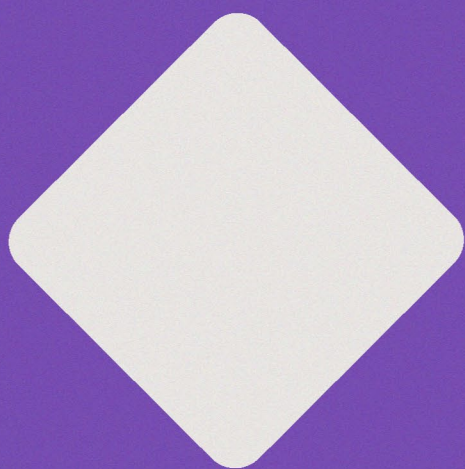
Article 50. Autenticitat, seguretat i confidencialitat

D'acord amb el que estableix l'article 35 del Reial decret 217/2022:

1. El director o directora, com a responsable de totes les activitats acadèmiques del centre, ha de visar amb la seua signatura els documents oficials.
2. Respecte a l'obtenció de les dades personals de l'alumnat, a la cessió d'aquestes d'uns centres a uns altres i a la seua seguretat i confidencialitat, cal ajustar-se a les disposicions de la legislació vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal i, en tot cas, al que s'estableix en la disposició addicional vint-i-tresena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.
3. Els documents oficials d'avaluació i els seus procediments de validació descrits en els apartats anteriors poden ser substituïts pels seus equivalents realitzats per mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, sempre que en quede garantida l'autenticitat, integritat i conservació i es complisquen les garanties i els requisits establits per la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, per la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i per la normativa que les desplega.
4. L'expedient electrònic ha d'estar constituït, almenys, per les dades contingudes en els documents oficials d'avaluació, i ha de complir el que s'estableix en el Reial decret 4/2010, de 8 de gener, pel qual es regula l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat en l'àmbit de l'administració electrònica.



DISPOSICIONS



DISPOSICIONS ADDITIONALS

Primera. Ensenyaments de Religió

D'acord amb el que estableix la disposició addicional primera del Reial decret 217/2022:

1. Els ensenyaments de religió s'han d'incloure en l'educació secundària obligatòria, d'acord amb el que s'estableix en la disposició addicional segona de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.
2. Els centres han de garantir que, en el període de matrícula, els alumnes i les alumnes majors d'edat i els pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat puguin manifestar si volen cursar o no ensenyaments de religió.
3. La determinació del currículum de l'ensenyament de religió catòlica i de les diferents confessions religioses amb les quals l'Estat ha subscrit acords de cooperació en matèria educativa serà competència, respectivament, de la jerarquia eclesiàstica i de les autoritats religioses corresponents.
4. Per a l'alumnat que curse ensenyaments de religió:
 - a. L'avaluació de l'ensenyament de la religió s'ha de realitzar en els mateixos termes i amb els mateixos efectes que la de les altres matèries de l'etapa. L'avaluació dels ensenyaments de les diferents confessions religioses s'ha d'ajustar al que s'estableix en els acords de cooperació subscrits per l'Estat.
 - a. Amb la finalitat de garantir el principi d'igualtat i la lliure concurrència entre tot l'alumnat, les qualificacions que s'hagen obtingut en l'avaluació dels ensenyaments de religió no s'han de computar en les convocatòries en què hagen d'entrar en concurrència els expedients acadèmics ni quan calga acudir a estos a l'efecte d'admissió dels i les alumnes per a realitzar una selecció entre els sol·licitants.
5. Per a l'alumnat que no curse ensenyaments de religió:
 - a. Els centres educatius han de disposar les mesures organitzatives per a atendre este alumnat, sense que s'establisca cap matèria amb caràcter alternatiu.
 - b. Esta atenció educativa ha d'estar enfocada de manera que es dirigisquen al desenvolupament dels elements transversals de les competències a través de la realització de projectes significatius i rellevants i de la resolució col·laborativa de problemes, reforçant l'autoestima, l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat. En tot cas, les activitats proposades han d'anar dirigides a reforçar els aspectes més transversals del currículum, afavorint la interdisciplinarietat i la connexió entre els diferents sabers.
 - c. Les activitats a què es refereix este apartat en cap cas han de comportar l'aprenentatge de continguts curriculars associats al coneixement del fet religiós ni a qualsevol matèria de l'etapa.



Segona. Calendari escolar

La conselleria competent en matèria d'educació ha de publicar anualment el calendari escolar previst per a cada curs acadèmic

Tercera. Adscripció de les matèries optatives a les especialitats docents

1. El professorat funcionari, preferentment amb destinació definitiva en el centre, que pertanga al cos de catedràtics d'ensenyament secundari i al cos de professors d'ensenyament secundari, pot impartir les matèries optatives de l'educació secundària obligatòria. L'adscripció de les matèries optatives a què fan referència els articles 10 i 12 d'aquest decret s'ha d'ajustar a la graella següent.

Matèries optatives de l'educació secundària obligatòria	Especialitats
Arts Escèniques	Castellà
	Educació Física
	Grec
	Llatí
	Llengua Estrangera
	Música
	Valencià
Competència Comunicativa Oral en Primera Llengua Estrangera	Llengua estrangera corresponent
Creativitat Musical	Música
Cultura Clàssica	Grec
	Llatí



Emprenedoria Social i Sostenible	Administració d'Empreses
	Economia
	Formació i Orientació Laboral
	Organització i Gestió Comercial
	(s'ha de seguir l'ordre de prelación següent: d'Economia, Formació i Orientació Laboral, Administració d'Empreses i Organització i Gestió Comercial)
Filosofia	Filosofia
Laboratori d'Arts Escèniques	Castellà
	Educació Física
	Grec
	Llatí
	Llengua Estrangera
	Música
Laboratori de Creació Audiovisual	Valencià
	Dibuix
Programació, Intel·ligència Artificial i Robòtica I i II	Informàtica
	Tecnologia
	(s'ha de seguir l'ordre de prelación següent: Informàtica i Tecnologia)
Segona Llengua Estrangera	Llengua estrangera corresponent
Taller d'Economia	Administració d'Empreses
	Economia
	Formació i Orientació Laboral
	Organització i Gestió Comercial
	(s'ha de seguir l'ordre de prelación següent: d'Economia, Formació i Orientació Laboral, Administració d'Empreses i Organització i Gestió Comercial)
Taller de Relacions Digitals Responsables	Informàtica

Quant a les matèries optatives Tallers de Reforç i Tallers d'Aprofundiment, han de ser impartides pel professorat que puga impartir les seues matèries de referència.

2. La conselleria competent en matèria d'educació pot autoritzar adscripcions d'altres especialitats a les matèries optatives indicades en la graella anterior sempre que posseïsquen formació en la matèria i sense perjudici de la preferència que, per a impartir estes matèries, tenen els professors i professores de les especialitats indicades en la graella.
3. En el cas del professorat dels centres privats, les matèries optatives poden ser impartides pel professorat que reunisca els requisits de formació inicial per a impartir qualsevol de les matèries adscrites a l'especialitat a què pertany l'optativa d'acord amb la graella anterior i en base a la normativa vigent que estableix les especialitats dels cossos docents d'ensenyament secundari.

Quarta. Condicions de formació inicial per al professorat dels centres privats per a la impartició de la matèria Valencià: Llengua i Literatura

Per a fer classe de la matèria Valencià: Llengua i Literatura en educació secundària obligatòria i batxillerat en un centre privat o concertat cal acreditar estar en possessió dels requisits de formació següents:

1. Estar en possessió d'una llicenciatura de l'àrea d'humanitats o qualsevol títol oficial de grau de la branca de coneixement d'arts i humanitats.
2. Acreditar una qualificació específica adequada per mitjà del certificat de nivell C1 de coneixements de valencià.
3. Tindre la formació pedagògica i didàctica a què fa referència l'article 100.2 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre.

Cinquena. Condicions de formació inicial per al professorat dels centres privats per a exercir la funció d'orientació

1. Per a desenvolupar la funció d'orientació educativa en centres privats de la Comunitat Valenciana és necessari acreditar els requisits establits en l'article 5 del Reial decret 860/2010, de 2 de juliol, pel qual es regulen les condicions de formació inicial del professorat dels centres privats per a exercir la docència en els ensenyaments d'educació secundària obligatòria o de batxillerat.
2. Amb la finalitat de regular la formació establida en l'article 5.2 del Reial decret 860/2010, de 2 de juliol, així com de garantir la qualitat



dels ensenyaments d'educació secundària obligatòria i batxillerat, per exercir funcions d'orientació educativa als centres educatius privats ubicats en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, s'ha de posseir una llicenciatura o un grau i a més aportar qualsevol màster oficial els ensenyaments del qual estiguen relacionats amb l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de la diversitat funcional.

No obstant això, les persones que posseïsquen la titulació de grau en Pedagogia o grau en Psicologia no han d'aportar la formació de màster oficial establida en l'apartat anterior per a exercir les funcions d'orientació educativa en educació secundària obligatòria i en batxillerat en centres privats.

Sisena. Educació de persones adultes

1. Avaluació de la formació bàsica de les persones adultes.

L'avaluació de les persones participants en la formació bàsica de les persones adultes, fins que no es desplegue la normativa reguladora d'aquests ensenyaments, s'ha d'ajustar al que disposa l'article 32 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en educació secundària obligatòria, en batxillerat i en els ensenyaments de l'educació de les persones adultes a la Comunitat Valenciana, excepte el punt 6.2, i la normativa bàsica reguladora d'aquests ensenyaments, així com a allò que es detalla a continuació:

- a. L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat que cursa els ensenyaments de la formació bàsica de les persones adultes, cicles I i II, ha de ser contínua, formativa, integradora i participativa. Així mateix, l'avaluació ha de tindre en compte el context, les formes d'accés al sistema i els diferents ritmes d'aprenentatge de cada persona adulta i, en cas que en tinga, el pla d'actuació personalitzat.
- b. La superació d'algun dels nivells del cicle II corresponents a cadascun dels tres àmbits tindrà validesa en tot l'Estat.
- c. En finalitzar cada curs, els centres de formació de persones adultes han de programar una única avaluació final per als tres nivells del cicle I i per als dos nivells del cicle II.

2. Documents oficials d'avaluació de la formació bàsica de les persones adultes.

Fins que no es desplegue la normativa reguladora d'aquests ensenyaments, els documents oficials d'avaluació de la formació bàsica de persones adultes d'actes d'avaluació del cicle I i de resultats de l'avaluació seran els documents regulats en l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, concretament els [annexos XIII.A, XIII.B](#) i [XIV.I](#), els d'avaluació del cicle II i



el certificat d'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria seran els que figuren als [annexos XIX](#) i [XX](#) d'aquest decret, respectivament.

Les actes d'avaluació s'han d'estendre per als tres nivells del cicle I i per als dos nivells del cicle II de la formació bàsica de les persones adultes i s'han de tancar després de la finalització del període lectiu.

3. Títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria i càlcul de la nota mitjana.

La titulació de graduat o graduada en educació secundària obligatòria de les persones participants de la formació de persones adultes, fins a la nova regulació específica d'aquests ensenyaments, s'ha de realitzar d'acord amb el que s'estableix a continuació:

- a. La superació de tots els àmbits, del segon nivell del cicle II de la formació bàsica de les persones adultes dona dret a l'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria.
- b. Així mateix, l'equip educatiu pot proposar per a l'expedició del títol de graduat en educació secundària obligatòria aquelles persones que, fins i tot sense haver superat algun dels àmbits, es considere que han aconseguit globalment els objectius generals de la formació bàsica de les persones adultes. En esta decisió es tindran en compte la progressió de l'aprenentatge realitzat per la persona adulta i les possibilitats formatives i d'integració en l'activitat acadèmica i laboral de cada alumne o alumna.
- c. Les decisions sobre l'obtenció del títol han de ser adoptades de manera col·legiada, en la sessió d'avaluació final, per l'equip educatiu de l'alumne o l'alumna. Estes decisions s'han de prendre per majoria simple i en cas d'empat cal considerar el vot de qualitat del tutor o tutora del grup.
- d. El títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria és únic i s'ha d'expedir sense qualificació.
- e. Les persones participants que cursen el segon nivell del cicle II de la formació bàsica de les persones adultes han de rebre un certificat oficial, d'acord amb l'[annex XIV](#) de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, en què han de constar les qualificacions obtingudes en els diferents mòduls formatius. Esta acreditació ha de figurar en l'expedient i ha de ser estesa pel secretari o secretària del centre, amb el vistiplau del director o directora.
- f. A més, les persones participants proposades per a l'expedició del títol de graduat en Educació Secundària rebran un certificat d'estudis acreditatiu de la seua obtenció, que té com a model l'[annex XX](#) d'aquest decret. Esta acreditació, que figurarà en el



seu expedient, l'ha d'estendre el secretari o secretària del centre, amb el vistiplau del director o directora.

- g. La qualificació final de la formació bàsica de les persones adultes equivaldrà al càlcul resultant de la mitjana aritmètica, expressada en una escala d'1 a 10 amb dos decimals, arrodonida a la centèsima i, en cas d'equidistància, a la superior, de les qualificacions numèriques obtingudes en cadascun dels mòduls formatius cursats o convalidats del segon nivell del cicle II de la formació bàsica de les persones adultes. Per al càlcul de la nota mitjana, en cada mòdul s'aplicaran els valors numèrics corresponents als termes en què s'ha expressat la qualificació d'acord amb el que estableix l'article 34.3 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre. En cas que no hi haja constància d'aquest valor, es consignarà el valor numèric inferior que corresponga a cada terme.
4. Proves lliures per a l'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria:
- a. La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, en l'àmbit de les seues competències, organitza periòdicament proves perquè les persones majors de díhuit anys puguen obtindre directament el títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria, en què es comprova l'assoliment de les competències bàsiques i els objectius d'etapa. Estes proves s'organitzen basant-se en els tres àmbits de coneixement d'aquests ensenyaments.
 - a. La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport ha de garantir que estes proves compten amb les mesures d'accessibilitat universal i les adaptacions que requerisca tot l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Setena. Premis extraordinaris

Els requisits de participació en els premis extraordinaris d'educació secundària obligatòria a partir del curs 2022-2023 s'han d'ajustar al que determine la conselleria competent en matèria d'educació.

Huitena. Obligacions administratives dels centres de titularitat privada

1. Els centres de titularitat privada que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria, en qüestions d'avaluació, promoció i titulació, han de fer ús de l'aplicació Innovació Tecnològica Administrativa per a Centres i Alumnat (ITACA), que la conselleria competent en matèria d'educació posa a l'abast dels centres educatius.
2. Així mateix, els centres de titularitat privada estan obligats a elaborar



els documents per a la gestió de l'avaluació que figuren en este decret, així com lliurar dins del termini establert i en la forma escaient als centres públics a què es troben adscrits la documentació corresponent sobre avaluació i expedició de títols.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Currículum de segon i quart curs per al curs escolar 2022-2023

El currículum i l'ordenació general de 2n i 4t curs d'educació secundària obligatòria per al curs escolar 2022-2023 s'han de regir pel que s'estableix en el Decret 87/2015, de 5 de juny, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat a la Comunitat Valenciana.

Segona. Documents d'avaluació de segon i quart curs per al curs escolar 2022-2023

Els documents d'avaluació de segon i quart curs d'educació secundària obligatòria per al curs escolar 2022-2023 seran els establits en el capítol V de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en educació secundària obligatòria, en batxillerat i en els ensenyaments d'educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana.

Tercera. Normativa transitòria per a l'educació de persones adultes

En relació amb l'aplicabilitat de la normativa específica relativa als ensenyaments d'educació de persones adultes:

1. Fins a l'entrada en vigor de les modificacions introduïdes en el currículum i l'organització de l'educació bàsica de les persones adultes establides en la disposició addicional tercera del Reial decret 217/2022, de 29 de març, continuarà aplicant-se el Decret 220/1999, de 23 de novembre, del Govern Valencià, pel qual es regulen els programes formatius que figuren en la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, de formació de les persones adultes, i s'estableix el currículum del programes d'alfabetització i programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària a la Comunitat Valenciana, i l'Ordre de 14 de juny de 2000, de la Conselleria de Cultura i Educació, per la qual es regula la implantació dels programes formatius dirigits a la formació de persones adultes establits en els [annexos I i III](#) del Decret 220/1999, de 23 de novembre, del Govern Valencià, i per la qual es dicten instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres públics de formació de persones adultes de la Comunitat Valenciana.



2. Fins a la publicació de la normativa específica d'aquests ensenyaments, l'avaluació, promoció i titulació de les persones participants que cursen la formació bàsica de persones adultes es realitzarà, d'acord amb l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, en tot allò que no contradiga la disposició addicional sisena d'aquest decret.

Quarta. Proves lliures per a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria

Les proves perquè les persones majors de díhuit anys puguen obtindre directament el títol de graduat en educació secundària obligatòria, que es realitzen fins al final del curs 2023–2024, s'organitzaran basant-se en l'Ordre 20/2017, de 29 de maig, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten normes per a la regulació i l'organització de la prova perquè les persones majors de díhuit anys puguen obtindre directament el títol de graduat en educació secundària obligatòria a la Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONS DEROGATÒRIES

Única. Derogació normativa

1. Queda derogat el Decret 87/2015, de 5 de juny, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat a la Comunitat Valenciana, sense perjudici del que s'estableix en la disposició transitòria primera.
2. En tot allò que afecta l'etapa d'educació secundària obligatòria, queda derogada l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en educació secundària obligatòria, en batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana, sense perjudici del disposat en la disposició transitòria segona.
3. En tot allò que afecta la jornada de l'etapa d'educació secundària obligatòria, queda derogada l'Ordre d'11 de juny de 1998, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual s'estableixen els criteris generals pels quals s'ha de regir el calendari escolar per a tots els centres educatius de la Comunitat Valenciana que imparteixen ensenyaments d'educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, formació professional, batxillerat, ensenyaments artístics i ensenyaments d'idiomes.
4. Queda també derogada qualsevol altra norma de rang igual o inferior en allò que s'opose al que estableix este decret.



DISPOSICIONS FINALS

Primera. Aplicació i desplegament

1. S'autoritza qui exercisca la titularitat de la conselleria competent en matèria educativa per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries per a l'aplicació i desplegament del que disposa este decret.
2. Es faculta la persona titular de la Secretaria Autonòmica d'educació per a dictar les resolucions i instruccions necessàries que requerisca el desplegament i l'aplicació d'aquest decret i se l'autoritza per a la modificació dels [annexos VII](#) a [XX](#), els quals no tenen rang reglamentari.

Segona. Calendari d'implantació

El calendari d'aplicació del que estableix este decret és el següent:

L'any acadèmic 2022-2023 s'ha d'implantar la nova ordenació dels ensenyaments d'educació secundària obligatòria en els cursos 1r i 3r.

L'any acadèmic 2023-2024 s'ha d'implantar la nova ordenació dels ensenyaments d'educació secundària obligatòria en els cursos 2n i 4t.

Tercera. Entrada en vigor

El present decret entrarà en vigor l'endemà de ser publicat en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana,

València, 5 d'agost de 2022.

El president de la Generalitat, XIMO PUIG I FERRER.

La consellera d'Educació, Cultura i Esport RAQUEL TAMARIT I IRANZO.



ANNEXOS



[Annex I. Competències clau](#)



[Annex II. Perfil d'eixida](#)



[Annex III. Currículum de les matèries comunes i d'opció d'educació secundària obligatòria](#)



[Biologia i geologia](#)



[Biologia i geologia - Addenda](#)



[Digitalització](#)



[Economia i emprenedoria](#)



[Educació en valors cívics i ètics](#)



[Educació física](#)



[Educació plàstica, visual i audiovisual](#)



[Expressió artística](#)



[Física i Química](#)



[Física i Química - Addenda](#)



[Formació i orientació personal i professional](#)



[Geografia i història](#)



[Llatí](#)



[Llengua castellana i literatura - Valencià, llengua i literatura](#)



[Llengua estrangera](#)



[Matemàtiques](#)



[Música](#)



[Música - Addenda](#)



[Tecnologia](#)



[Tecnologia i digitalització](#)

→ **Annex IV. Currículum de les matèries optatives d'educació secundària obligatòria**

- [Arts escèniques](#)
- [Creativitat musical](#)
- [Cultura clàssica](#)
- [Emprenedoria social i sostenible](#)
- [Filosofia](#)
- [Intel·ligència artificial, programació i robòtica](#)
- [Laboratori d'arts escèniques](#)
- [Laboratori de creació audiovisual](#)
- [Segona llengua estrangera](#)
- [Taller d'economia](#)
- [Taller de relacions digitals responsables](#)

→ **[Annex V. Distribució de les hores lectives de l'educació secundària obligatòria](#)**











→ **[Annex VI. Distribució de les hores lectives dels programes de diversificació curricular de 3r i 4t curs d'educació secundària obligatòria](#)**

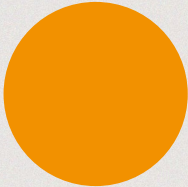

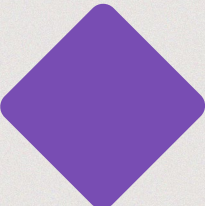
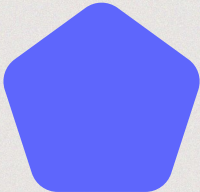
→ **[Annex VII. Informe d'idoneïtat per a la incorporació al Programa de diversificació curricular de 3r curs de l'educació secundària obligatòria](#)**

→ **[Annex VIII. Informe d'idoneïtat per a la incorporació al Programa de diversificació curricular de 4t curs de l'educació secundària obligatòria](#)**

→ **[Annex IX. Informe d'idoneïtat per a la incorporació al Programa d'aula compartida](#)**

→ **[Annex X. Educació secundària obligatòria: Informe d'avaluació](#)**

-  [Annex XI. Certificació oficial del nombre d'anys cursats i del nivell d'adquisició de competències de l'educació secundària obligatòria](#)
-  [Annex XII. Actes d'avaluació](#)
-  [Annex XIII. Expedient acadèmic en l'etapa d'educació secundària obligatòria](#)
-  [Annex XIV. Historial acadèmic en l'etapa d'educació secundària obligatòria](#)
-  [Annex XV. Consell orientador per a l'alumnat de 2n curs de l'etapa d'educació secundària obligatòria](#)
-  [Annex XVI. Consell orientador per a l'alumnat de 4t curs o que conclou la seua escolarització en l'etapa d'educació secundària obligatòria](#)
-  [Annex XVII. Consell orientador per a l'alumnat de 3r curs de l'etapa d'educació secundària obligatòria per a la incorporació a un cicle formatiu de grau bàsic](#)
-  [Annex XVIII. Informe personal per trasllat en educació secundària obligatòria](#)
-  [Annex XIX. Actes d'avaluació final del 1r i 2n nivell del cicle II de la formació de persones adultes](#)
-  [Annex XX. Certificat d'obtenció del títol de graduat o graduada en educació secundària obligatòria de la formació de persones adultes](#)

  **NOU**
CURRICULUM
  **.ES** 